

SOKOL SYDNEY LIMITED

ČLEN SVĚTOVÉHO SVAZU SOKOLSTVA

16 Grattan Crescent, Frenchs Forest, NSW 2086

ACN 000 378 736

www.sokolsydney.com

Číslo 3

Ročník LXI

Květen / červen

Number 3

Volume LXI

May / June

2013

LAUREÁT CENY JANA MASARYKA GRATIAS AGIT 2000

XX

Print Post Approved 100001687

XX

THE SOKOL SYDNEY PROGRAMME OF ACTIVITIES MAY BE
HEARD ON 02 9452 5617

OBSAH

Slovo starosty a pokladníka	6
Valná hromada	7
Dětský maškarní ples	7
Svátek matek	8
Výročí: Izrael 1948 - 2013	9
Sokolský odboj na Moravě	10
Dismantling Bushfire Controls?	11
Explosion in Texas	13
Žalov	14
The Cost of Foreign Aid	15
Svoboda a zbraně	16
Co se stalo s naší dobou?	18
Hádkový koutek	21
Kino Ponrepo	22
Podobnost čistě náhodná	23
Australské prázdniny 1996	24
Government Net Debt	31
Odsun Němců po sedmi stoletích	31
Karel Čapek vysvětluje	35
Perly a perličky	39
Filmový Festival v Melbourne	42
Rodí se zora úsvitorodá	42
Z tajů krás české řeči	45
Knihy Evy Strížovské	46

VĚSTNÍK

Dvuměsíčník Sokola Sydney.

Obsah publikovaných článků nemusí být totožný s názory redakce. Vyhrazujeme si právo články upravit.

Redakční rada:
B Šindler, P Čermák,
M Daňková

Telefon redakce:
02 9981 4765

Email:
petevasyd@hotmail.com
Věstník se též nachází na
internetové stránce
www.sokolsydney.com

**Příští uzávěrka Věstníku:
3. 7. 2013
(Vždy první středa
v každém lichém měsíci)**

Z PERA STAROSTY

Milé sestry a milí bratři,

na dubnové valné hromadě byl zvolen nový výbor a také proběhla všeobecná debata členů. Doufám, že nové dvanáctiměsíční období proběhne v souladu a za spolupráce všech. Ještě bych v této souvislosti poděkoval všem členům, kteří se valné hromady zúčastnili. Bylo skutečně příjemným překvapením, že opravy kuchyně v sokolském Národním domě byly včas dokončeny k naší spokojenosti. Po dlouhé době se ukazuje, že v nejbližší době bude přece jenom otevřena v Národním domě konečně opět česká restaurace. Kyne nám opravdová naděje, že se vedení nové kuchyně a restaurace ujme jeden ze dvou nyní ohlášených zájemců, a že tedy život kolem sokolovny se brzy opět rozproudí. Přeji všem do dalšího roku mnoho zdaru a spokojenosti.

Nazdar, Jan Jelínek

NAŠE AKCE

Dětský maškarní ples 16.6. strana 7; **volejbal** 1., 15. a 29.6 strana 19 a 23; **kino Ponrepo** 16. 6. a 14. 7. strana 22. **Pravidelné akce** na zadní straně obálky, všechny akce také na SBS rádio (strana 19) a na www.sokolsydney.com.

ZPRÁVA POKLADNÍKA

Prosíme zahraniční odběratele Věstníku, aby pokud možno platili předplatné v australských dolarech, většinou jde „draft“ od banky předem objednat. Za převod z jiné měny nám banka účtuje 10.50 australských dolarů. Jen poštovné do zahraničí za ročních 6 čísel bylo opět zvýšeno na 37.20 AUD. Prosíme zahraniční odběratele, aby nám laskavě v budoucnu zasílali 35 AUD místo dosavadních 30 AUD, pokud si to ovšem mohou dovolit. Děkujeme za pochopení.

Dary a předplatné na Věstník od 1. 3. 2013 do 30. 4. 2013 celkem \$775; fond na údržbu Národního domu \$320. Mnoho díky všem dárcům.

Vydání od 1. 3. 2013 do 30. 4. 2013 celkem \$29,981.04; z toho mimořádné \$27,887.90 za rekonstrukci restaurační kuchyně, \$961 za úředně nařízené protipožární modifikace, \$690 za opravy a údržbu elektrické instalace a \$460.25 za opravu střechy.

Členské příspěvky – Upozorňuji, že **PŘÍSPĚVKY \$25 NA ROK 2013 MAJÍ BÝT ZAPLACENY DO 31/1/2013 JINAK ČLENSTVÍ ZANIKÁ.**

Věstník: předplatné pro nečleny na kalendářní rok od 1. 1. 2013 do 31. 12. 2013. je \$25 v Austrálii a \$35 v zámoří.

Prosím vystavujte všechny platby na „**Sokol Sydney Ltd**“ s uvedením na jaký účel, se zpáteční adresou a zašlete na adresu: **Sokol Sydney Ltd., 16 Grattan Crescent, FRENCHS FOREST NSW 2086.**

„**SOKOL SYDNEY LTD**“ (nic nevynechávat ani nepřidávat) na šeku nebo „**Money Order**“ je teď jediný „**Payee**“ australským bankám přijatelný. Prosíme, používejte jen tento název pro všechny platby.

Pokud platíte převodem na účet Sokol Sydney Ltd, B/S/B 112 879 číslo 108349087 zašlete, prosím, vaše jméno, datum a účel platby na email petevasyd@hotmail.com.

Dary na Věstník a údržbu sokolského Národního Domu obdržené od 1. 3. 2013 do 30. 4. 2013:

Štefánek M	50	Šťastná E	25	Dostál P	100
Řehák J	40	Lokšanová A	25	Merenyi R	25
Hanzal O	35	Krauss J	25	Nováčková V	25
Nevečeřal P	50	Kovář V	25	Černá M	25
Halásková J	5	Procházka J	25	Slezáček I V Dr	50
Machová E	25	Prescott A & L	20	Šárka B	200
Weir J	75	Brichta A	25	Jelínek J	75
Retter P Dr	50	Romanová M Dr	75	Ningerová I	20

Stvrzenky jsou vždy přiloženy k následujícímu Věstníku.

Petr Čermák

Valná hromada Sokola Sydney

se konala 28. dubna 2013 v Národním domě ve Frenchs Forest. Pro funkční období 2013 – 2014 byli zvoleni tito ředitelé, činovníci a členové výboru: **Ředitelé:** Jan Jelínek, starosta, hospodář a držitel licence pro prodej alkoholických nápojů; Edita Berntsenová, místostarostka; Pavel Krása jednatel a matrikář; Petr Čermák, pokladník; Ray Černý, vzdělavatel a knihovník; Mirek Farský, náčelník; Eva Čermáková, náčelnice.

Členové výboru: Václav Novák, Marta Nováková, Pavel Kohout, Maria Daňková, Jan Henkel, Jaromír Pomej, František Newman a Eva Harperová.

Starosta župy: Jiří Jelínek

Representantka canberské pobočky: Zora Kašpárková.

Ohlasy čtenářů Věstníku

Dostali jsme – bohužel až po uzávěrce – zajímavý a milý dopis od sestry Milušky Šimkové, který uveřejníme v příštím čísle.

Redakce Věstníku.

Summer schools of Czech language in historical cities of Brno and Olomouc

Masaryk University in Brno and Palacký University in Olomouc are organizing in the period from 20th July to 17th August 2013 intensive Czech language classes that are complemented with additional events such as film club, theatre workshop, workshop of folklore dances, two one-day trips and a weekend trip to Prague.

The Summer School is designed for professors, senior lecturers, lecturers and students of Czech language and literature or Slavonic studies, translators, journalists and people from the general public interested in Czech language, literature, history, and culture.

The programme comprises also courses for beginners. English and Czech are used as mediating (teaching) languages according to students' level.

Olomouc: <http://www.lsss.upol.cz/en/summer-school-slavonic-languages>

Brno: <http://www.phil.muni.cz/kabcest/en/summer-school.php>

DETSKÝ MAŠKARNÝ PLES

Milé matky, otcovia, babičky a dedkovia!

Prived'te svoje deti do nášho sokolského Národného domu

v 16 Grattan Crescent, Frenchs Forest

v nedeľu 16. júna 2013 od 10.30 doobeda.

Program pre deti - zábava s hudbou Kookaburra, prehliadka masiek a občerstvenie.

Bude otvorená sokolská reštaurácia a podávať sa budú párky, tlačenka, zákusky, koláče, káva, čaj a české a slovenské pivo.

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

Svátek matek

Nedávno byly Vánoce, ne to byly přece Velikonoce, prostě ten čas letí a člověk to pomalu nestačí sledovat. Je ovšem datum, nebo spíše datum květnové neděle, které přehlédnout nemůžeme. Letos to datum je dvanáctého května a bude to druhá neděle v tom měsíci, neděle svátku matek. U nás v rodině se svátek matek slavil, Mezinárodní den žen jsme ignorovali. Tyhle komunistické náhražky jsme prostě nepřijímali. Byl to ovšem můj tatínek, který ještě když jsem byla docela malá, mně pro maminku vždycky něco koupil. Později s námi chodívala i moje mladší sestřička Renatka. Samozřejmě jsme také jezdili na hřbitovy s kytičkou pro babičky. Tatínkovu maminku si ještě pamatují, moc dobře si ji pamatují, zemřela, když mi bylo sedm let. Druhou babičku jsem poznat nemohla, moje maminka osířela, když jí bylo 16 let. Byla v Praze sama a nejbližší příbuzné měla až v Plzni.

Maminka mi vždycky vyprávěla, že když již byla sama, našla jednou v novinách báseň o matce. Měla ten výstřížek z novin založený v památníku, a když jsem měla dovoleno prohlížet ty staré památky, vždycky jsem tam ten výstřížek viděla.

Potom v tom nepěkném roce 1968 jsme s manželem a šestiletým synkem opustili republiku. Trvalo to celých šest let, než nás mohla maminka přiletět navštívit. Myslím, že jsem si tehdy plně neuvědomovala, co ta cesta pro ni znamenala. Nikdy neletěla letadlem a nemluvila anglicky ani slůvko. Až po mnoha letech jsem si uvědomila tu nekonečnou mateřskou lásku, která jediná jí na té cestě byla oporou. Když směla přiletět po druhé, byla jsem již hlasatelkou českého vysílání v Sydney. Soudruzi z StB si maminku zavolali a připomněli jí, jakou nepěknou práci proti socialistické republice v Austrálii dělám a řekli jí, že má povinnost mně domluvit, a až se z návštěvy vrátí, oni si ji zase zavolají a zeptají se na výsledek. Maminka chudák myslela na ten pohovor s nimi celou dobu její návštěvy. Soudruzi si jí již nikdy nezavolali, ale jistě měli zlomyslnou radost, jak se jim podařilo jí tu návštěvu přece jenom trochu pokazit.

No odbočila jsem od svátku matek, ale ne tak docela.

O té básni z novin jsme s maminkou již nikdy nemluvily, ale když jsem se s ní v roce 1995 přiletěla do Prahy rozloučit naposled, našly jsme se sestrou tu báseň. Byla stále založená v památníku. A tak pro všechny z vás čtenářů, kteří máte maminky daleko, nebo již na tom nejvzdálenějším jiném světě, příkládám kopii básně neznámé autorky z jistých pražských novin.

Vzdálené matce.

Když někdy hlava má ve dlaň se sklóní,
žalostné slzy když zraky mi zelóní,
v toužebném snění často pak prodlím
a v tichých vzpomínkách k Tobě se modlím!

Pak je mi bláze, jak malá bych byla,
v loktech Tvých měkkých tichounce snila
o ráji na zemi, jež Jsi mi dávala,
když jsi mne v nápučí na srdci hřávala.

Kde jsou ty časy, kde jsou ty chvíle?
Kam že mi uprchlo dětství mé milé?
Je pustý život a k tomu tak krátký —
co léta odnesla, nevrátí zpátky.

A já tak toužím a žebřím v duchu,
by osud popřál mým modlitbám sluchu,
by přál mi těch blažených chvílí, aspoň krátce
a v teplou náruč mne navrátil matce

Musím zas malá a hýčkaná býtí,
by se mi zjasnilo, prohrálo žití...
Jen tím zas nažerpám zázračné síly
a Bůh mi dopřeje, bych došla k cíli.

2.

Žvrahov 29./11. 1945.

*Nejdražším pohledem jest maticka
Jini tě třeba milují,
ale jen tvoje matka tě zná.
Ona pracuje pro tebe,
opatruje tě
miluje tě
odpouští ti vše, cokoli uděláš,
všohyť ona ti rozumí
a ubližít ti jen jedenkrát:
když umře a tě opustí.*

*Naši žence, při vzpomínce
na obě babičky — maminka.*

A ještě mohu přidat to, co maminka napsala do památníku mně. Je jedno, jak jsme staří, maminka nám bude vždycky chybět.

Ta moje zlatá česká máma mně sem do té dálky v jednom z posledních dopisů napsala – „Dívčičko, budu vždycky s Tebou, když si budeš pamatovat, k čemu jsem Tě vedla, co jsem Tě učila“.

Jana Reichová (máma, babička a prababička)

VÝROČÍ: Izrael 1948 – 2013

Lubomír Stejskal 16. dubna 2013

Nedlouho před tím, než jsem se já v šestapadesátém narodil, oslavil on dětský věk. Osm let. Měl za sebou první ze série válek, v nichž byl nucen bránit svoji existenci. A další před sebou. Dnes (15/4) má jiné narozeniny. Úctyhodné, seniorské. Stát Izrael existuje na politické mapě světa šedesát pět let. Je to hodně? Málo? Zbytečná otázka. Mnohem důležitější je, co za tu dobu bylo na území moderní židovské republiky vykonáno. A tady jsme svědky novodobého zázraku.

Považme. Bezprostředně poté, co byl v Tel Avivu stát vyhlášen, byl vojensky napaden. Sousedními i vzdálenějšími arabskými státy. Přesile se dokázal ubránit – v Izraeli dobře vědí, že díky účinné československé pomoci. Nečelil jen této válce, ale také totálnímu arabskému ekonomickému bojkotu. Nepodleh. To samo o sobě je hodno úcty a obdivu. Důvodů k pokloně je ovšem víc.

Primárním smyslem vzniku Izraele byl návrat Židů, dosud rozptýlených v diaspoře na všech kontinentech, do jejich historické pravlasti. Tato prostá věta v sobě skrývá obrovité úsilí. Zkusme si představit, že by se do Československa v letech 1918 – 1928 vrátil milion dvě stě tisíc Čechů a Slováků z desítek zemí světa – a tito navrátilci by v drtivé většině neuměli česky nebo slovensky. Právě takový je počet Židů, kteří se vrátili v letech 1948 – 1958 na území nového státu. Bylo nutné je ubytovat, finančně a sociálně zabezpečit, naučit moderní hebrejštině, zařadit do společnosti, která byla více než v jakékoli jiné zemi společností v pohybu.

Stát Izrael bylo nutné budovat a současně bránit. Přenesnadný úkol. Jedna prohraná válka by znamenala, jak napovídá prostý pohled na mapu regionu, konec tohoto ministátu v moři arabských nepřátel. A když už otevřeme atlas, můžeme si všimnout, kolika procenty úrodné půdy tento ministát disponuje – v porovnání s plochou, kterou zaujímá poušť. A zamyslet se nad tím, jaká výzva je v této skutečnosti obsažena.

Šedesáté páté výročí je především příležitostí k zastavení a ohlédnutí. Jakým státem je moderní židovská republika dnes? Navzdory gigantickým obtížím, jež provázely její zrození, a neskutečně komplikovaným startovacím podmínkám, vidíme demokratický, ekonomicky, technicky, vědecky a kulturně vyspělý stát. V mnoha oborech dosahuje světové úrovně. Přitom jde o stát v nejlepší slova smyslu normální – se všemi klady i problémy, jež jsou nedílnou součástí každé standardní demokracie západního typu.

Ráj, autentický ráj, není v žádné zemi na světě. Ani v Izraeli. Právě tam, možná více než kde jinde, platí: jenom prací, prací a zase jen prací bylo možné vybudovat stát takový, jaký je. Druhou částí spojených nádob ovšem byla, je a zůstává účinná obrana.

Co si mohou Izraelci říci nad pohárem galilejského vína k šedesátému pátému výročí vzniku svého novodobého státu? Jednu krátkou, nicméně všeříkající větu:

DOKÁZALI JSME TO!

Stejskal.estranky.cz

Honorárny konzulát Slovenskej republiky v Sydney

honorárny konzul: Milan Neklapil

adresa: Lakes Business Park, Unit G1, 2B Lord Street, Botany, NSW 2019

tel.: 0061-2-833 511 22

fax: 0061-2-833 511 21

email: consul@hcsr-sydney.org

SOKOLSKÝ ODBOJ NA MORAVĚ 1939-1945

Jan Přidal „s kolektivem spoluautorů“

Recenze z pera Bořka Šindlera

Moravo, Moravo, Moravěno milá! Co z tebe pochází chasa ušlechtilá. Chasa ušlechtilá, žádostivá boje – ach, jaké potomstvo rodí půda tvoje! Ach, jaké potomstvo rodí půda tvoje!... Všichni dobře víme, že půda Moravy rodí to nejušlechtlejší potomstvo, a tak to ve své obsáhlé knize o protiokupačním odboji na Moravě zachycuje i autor Jan Přidal. Jako rodák z Prostějovska byl od svých pěti let členem sokolského hnutí. Po německé okupaci se připojil k ilegální organizaci Obrana národa, v únoru roku 1944 byl gestapem v Napajedlech zatčen, uvězněn a z koncentračního tábora ve Flossenburgu osvobozen americkou armádou. Během komunistického režimu byl rovněž pronásledován, a po listopadu 1989 se podílel na obnovení Sokola. Jako předseda tamější Masarykovy společnosti se zasloužil o obnovení pomníku T. G. Masaryka v Prostějově, a o zhotovení pamětní desky popraveným členům sokolského protiněmeckého odboje z Prostějovské župy. Tolik se dovídáme z okrajových poznámek vydavatelů o autorovi této vzácné knihy.

Knihy je přehledně rozdělena na šestnáct samostatných kapitol podle šestnácti sokolských moravských žup, a každá z nich pojednává o odboji v jiné z těchto jednotlivých žup. Každá kapitola je doprovázena fotografiemi a poutavými podrobnostmi z historie popisovaných žup, a ku každé z žup je přiložen i seznam jejich Němci uvězněných, umučených a popravených členů – a to je věru dlouhé a smutné čtení. V kapitole o župě Prostějovské se například dočítáme, že jenom v Osvětimi bylo v údobí německé okupace umučeno 28 prostějovských sokolů, a že z tam uvězněných se vrátili jenom tři. Je uvedena i dlouhá řada jmen sokolů této župy vězněných a Němci zavražděných v celé řadě dalších koncentračních táborů, a tak podobně to jde po župách dál a dál. Netřeba jistě nijak zvláště zdůrazňovat, že Brno se „zasloužilo“ o největší počet obětí německého teroru...

Ve svém úvodním slově, kde se především zabývá úvahami o Sokole jako našem všenárodním hnutí, se autor také dotýká i konání „velkolepého a nezapomenutelného“ sletu v Praze v létě roku 1938: „... Srdce cvičenců i diváků byla prostoupena pravým vlastenectvím, oddaností a vůlí nezklamat a nepodlehnout výhrůžkám, které byly národu předestírány ze strany nepřítele. Z očí občanů byla tehdy patrná hrdost na minulost i přítomnost naší mladé republiky...“. Potom hovoří autor o důsledcích mnichovské dohody, a mezi jeho vzpomínkami na okupaci pak čteme: „...V krátké době nastal boj na život a na smrt. Boj téměř s holýma rukama, ale se srdcem odhodlaným dokázat okupantům, že republika je náš domov a naše země, kterou nám pomohli vybojovat již naši legionáři a národu oddaní politici v čele s prvním prezidentem Tomášem Garriguem Masarykem... Je naší povinností zachovat památku na ty sokoly, kteří nasadili své životy za svobodu a obnovení naší republiky.“ Nejsou to slova oddaného sokolského vlastence nedotčeného ďábelským žargonem ani bolševické ani sameťácké hantýrky?

Jedním z hlavních terčů německého útoku na moravský Sokol byla očividně župa Středomoravská – Kratochvílova. V Přidalově knize o tom nalézáme neklamné svědectví, a pročítat jedenáct hustě popsanych stránek se jmény umučených, popravených a padlých členů sokola Přerov je otřesnou zkušeností. Velmi značný jejich počet skončil v Osvětimi a Mauthausenu – a výčet těchto sokolských obětí utvrzuje v čtenáři přesvědčení, že vysídlení německého obyvatelstva po skončení druhé světové války nebylo než spravedlivým potrestáním zločinů spáchaných Němci na našem národě. Nebyli ostatně naši sudetští Němci posláni do plynových komor, byli vystěhováni do jimi zbožňovaného Německa, k jejich vlastním lidem, „heim ins Reich“... Podobné pocity dolehnou na čtenáře při sledování devíti hustě popsanych stránek obětí brněnské sokolské župy Jana Máchala... Ve stati o údělu sokolské župy Dr. Jindry Vaníčka čteme, mimo jiné, tato závažná slova: „... Vraťme se tedy ve vzpomínkách do období, kdy naši vlast začala okupovat nacistická armáda. Tehdy také sokoli v župě Vaníčkově pozvedli svou mysl... a postavili se tváří v tvář, i když zatím beze zbraně, proti nenáviděnému nepříteli. Zvláště si pak uvědomili velké nebezpečí, když začali nacisté v době okupace cílevědomě prosazovat plány konečného řešení české otázky s tímto cílem: poněmčít část schopného obyvatelstva a zbytek vystěhovat na Sibiř. Sokolové a převážná část českého obyvatelstva vzala osud do svých rukou a rozhodovala se, co je možno činit ve vzniklém nebezpečí. Takové nebezpečí pochopili i členové župy Vaníčkovy...“.

Po závěrečném slově v Doslovu Jaroslava Nešpora, kterým je vhodně doplněn obsažný text Přidalův, se ozývá i Stanislav Berton se svým zasvěceným příspěvkem „K případu Ladislava Vaňka-Jindry“, a dokresluje tak průběh sokolského odboje proti Němcům – na své rodné Moravě a v oblasti bývalého Protektorátu vůbec. V Queenslandu dnes usídlený badatel Berton touto smutnou stránkou sokolského odboje tak doplňuje Přidalovu historii. Profesora Ladislava Vaňka získalo pražské gestapo k zrádné spolupráci, a tato nepěkná skvrna na štítě moravského odboje z kompetentního pera pisatele, jenž se případem Vaňkovým zevrubně již zabýval ve svých předešlých studiích, nijak neubírá na síle odporu Moravanů proti okupantům. Jen jej poctivě dokresluje. „Vaněk prozradil nebo dal gestapu informace o více než stu sokolských odbojářů, z nichž většina byla při výsleších krutě mučena, asi dvacet zemřelo nebo bylo popraveno...“. Tolik Stanislav Berton... Kniha je zakončena dvěma hrůznými fotografiemi popraviště v brněnských Kounicových kolejích, a snímkem pamětní desky tam později pietně vsazené.

Ze sokolské Moravěnky opravdu posla i v pohnutých dobách maximální německé zvůle, věru chasa ušlechtilá, „žádostivá“ odboje, boje proti německým uchvatitelům. Jan Přidal vytvořil svou knihou pamětihodný monument své moravské otčiny a našemu sokolstvu.

The deadly consequences of dismantling bushfire controls

Roger Underwood *News Weekly*, March 2, 2013

There is a basic mantra amongst the bushfire brotherhood: bushfires cannot be prevented, but bushfire damage can. Fires will always start. Our climate and human nature see to that.

But the unstoppable killer bushfire, just like the plague epidemic, is not inevitable; it is a product of mismanagement. Through good management the risks can be foreseen, foreshadowed and forestalled.

There was a period in the early days of Western Australian forest and bushfire history when it was thought that fire could be expunged from the face of the earth. All it would take was a good fire brigade. Every time a fire started, you would rush out, bells clanging, and put it out. This is actually a good approach in a city, or in most farming country – but not in the bush.

It took 30 years, from the early 1920s to the mid 1950s, to demonstrate the two great flaws in this approach when it came to forest fires. First, firefighters cannot be everywhere at all times, and there will never be enough of them. Second, even if the fire brigade could be everywhere at once, no human firefighters are capable of extinguishing a forest fire on a bad day burning in heavy fuel loads.

The culmination of the “fire brigade approach” was the summer of 1960/61, when a million hectares were burnt in wildfires in the south-west of WA, and four whole towns were destroyed. This was learning the hard way – with a vengeance.

The lesson we learned in 1961 was both simple and paradoxical: the most fundamental tool of the forest manager is not the fire tanker, the bulldozer, or even the water-bomber. It is the match. This is because the key to minimising bushfire damage is to ensure that, when a wildfire starts, it will not burn uncontrollably. And the only way to ensure this is by reducing the amount of fuel before a fire starts.

In suburbia, fuel-reduction can be done by mowing lawns, slashing down the wild oats. On farms it can be achieved by sheep or cattle grazing, or by cutting paddocks for hay. In the bush, neither of these agricultural approaches is possible. To reduce bushland fuels to the degree and at the scale required, it is necessary to use fire itself. It is the only tool we have – but luckily it is a tool which is a natural part of nature.

There is an analogy to public health management: a small dose of smallpox virus will inoculate a person so that he does not die of smallpox. In the same way, a mild dose of fire can be used to inoculate the bush so that the community that lives in and around does not die in a bushfire. And at the same time, the bush itself is protected, fire being a natural element of the Australian environment.

A highly efficient fuel-reduction system was developed in WA after the 1961 bushfires. The bulk of the south-west forest was burned by controlled, low-intensity fire every six to nine years or so, producing a mosaic of fuel-reduced areas. It was a planned, deliberate campaign aimed at protecting the community and the environment from bushfire damage. The fuel-reduction program was backed up by an efficient fire-detection system and by fire-suppression forces located strategically in 12 separate district headquarters across WA's south-west.

It was run by a cadre of professional officers, living in the forest, and with a unique role in society: we saw ourselves as the community's "bushfire gatekeepers". We could not prevent forest fires, but we could keep the angry ones outside the gate.

This remarkable system has been virtually dismantled over the last 15 years. Fuel-reduction burning has declined to less than 30 per cent of what is considered the minimum.

We now have more shiny trucks than ever before, and a fleet of aerial water-bombers, but they have not prevented an escalation of bushfire damage. Professional forest managers are mostly gone, district headquarters have been shut down, and the whole system has been shunted down the list of the WA government's priorities. In other words, a system of land and bushfire management that worked has been replaced by one that does not work. Why did this happen? There were several factors at work, but three main ones stand out.

First, we were victims of our own success. After 30 years (from the mid-1960s to the mid-1990s) with no major bushfires, the people who held the purse-strings began to think that fire was not a problem. So, the resources needed to sustain the fuel-reduction program were cut back, year after year. Then the key districts were disbanded, and the gatekeepers were sent elsewhere or made redundant and not replaced.

The second factor was the insidious intervention of the political environmentalists, and their opposition to fuel-reduction burning. This opposition is not based on research or experience, but on a simple misapprehension.

Radical environmentalists assert that periodic mild-intensity burns destroy the environment and are causing flora and fauna to become extinct, and that the odd whiff of smoke drifting through the city is "pollution" and a threat to public health. They assert that prescribed burning is contributing CO₂ to the atmosphere and is thus exacerbating global warming. And they seek a return to the discredited "fire brigade approach" as being the solution to the bushfire problem.

All of these views would be laughable had they not been accepted unquestioningly by many journalists, the community and political parties, with the result that support for the fuel-reduction program was undermined.

The third factor was that the authorities were seduced by technology. The water-bomber and the super-tanker would fix everything. Again the media, especially television, played its part. Water-bombing has its place, but is useless in the face of high-intensity fire, and aircraft cannot operate at night or when there are cyclonic winds – which are the very conditions under which the worst fires occur.

So, what is to be done?

First of all, I am happy to report that there is currently a high degree of recognition behind the scenes that all is not well. This arose from the damning reports by former federal police chief Mick Keelty, into the Roleystone and Margaret River fires.

Significant positive changes have been made at WA's Fire and Emergency Services Authority (FESA), now the Department of Fire and Emergency Services (DFES). A new State Emergency Management Committee has been appointed with intelligent and dynamic leadership. Changes are being made, or at least are being discussed, within other agencies.

If there is one area, however, where I remain pessimistic, it is with WA's principal agency, the Department of Environment and Conservation (DEC). In my view, DEC's jurisdiction is too large, its resources too small, and its leadership too remote from the bush. The loss of fire experience from the ranks has now reached crisis point.

Second, my hope is that the single greatest factor affecting human behaviour must soon come into play: hard-won experience. Sooner or later, people are going to see behind the hypocrisy of the green position and to ask the right questions.

Take one example: when a serious bushfire tore through long-unburnt forest in the Helena catchment a few years ago, over 2 million mature jarrah, wandoo and marri trees were killed – a direct consequence of green policy. (Just imagine the outcry if this destruction of trees had been caused by farmers, miners or foresters!). And if, in addition to trees, people start to die, the human survival instinct will surely kick in, and the community will start to demand effective management.

The best news of all is that when this time comes, we will not have to start from scratch. All of the elements of an effective bushfire system for WA are well known and field-tested. There is no need to try out any half-baked ideas, but simply to call up the hard-won experience backed by good science that was once the way it worked.

It will not be easy to reintroduce such a system, because there are people who have a vested interest in maintaining the *status quo*, despite its failure. The new system will require a new breed of fire-tempered staff to administer it.

But how much less painful it will be to start putting such a system in place *before* there is a bushfire disaster, rather than in its wake when the community is baying for heads.

Roger Underwood is chairman of the Bush Fire Front Inc., a Western Australian voluntary organisation dedicated to protecting householders, farmers and forests from the ravages of bushfires, and to promoting better management of fire in WA, especially on forested lands, and so reducing the impact and severity of bushfire damage.

EXPLOSION OF A FERTILIZER PLANT IN WEST, TEXAS

Sent on behalf of Brother Tom Pajer, President, American Sokol

To All Sokol Brothers and Sisters:

The damage to Sokol West and the households of its members due to the recent explosion of a fertilizer plant in West, Texas is significant. We are monitoring the situation and will continue to update all of you as we get any new information.

As Sokols, we are built to be strong and resilient to adversity. We are also built to be generous and giving. At this time, we ask for both in response to this tragedy. Please consider donating to the fund that we have set up below to support the restoration efforts from this event. We are committed to supporting each other and continuing our mission in the wake of any and all adversity.

Sokol West Restoration Fund

- Checks should be made payable to American Sokol denoting "Sokol West Restoration Fund" on the Notes line
- Checks should be sent to the American Sokol Office, Attn: Sokol West Restoration Fund, 9126 Ogden Ave., Brookfield, IL 60513
- Credit card donations can be made by calling the American Sokol office at 630-255-5397

Nazdar!
Tom

“The problem with socialism is that eventually you run out of other people's money [to spend].” Margaret Thatcher 1925-2013

Žalov.

Náš dlouholetý čtenář a štědrý podpůrce **Milan Vyhnálek** zesnul v České republice 10. března 2013. Pozůstalá rodina v smutečním oznámení sděluje, že „zemřel šťastný a s úsměvem“. Za své zásluhy o rozvoj sýrařského průmyslu a Austrálii a za velkorysou finanční i jinou pomoc krajanům v exilu i v pokomunistické České republice byl vyznamenán v Austrálii (Officer of British Empire, Order of Australia) i v České republice (Gratias Agit, čestný doktorát Karlovy university). Redakce Věstníku vyslovuje upřímnou soustrast pozůstalým v Austrálii i v České republice.

Poznámkou na vráceném čísle Věstníku nám bylo oznámeno úmrtí naší dlouholeté odběratelky **Mileny Křížové** z Padstow v NSW. Budiž jí australská země lehká.

Slovenské vysielanie SBS New Radio Schedule

One hour of programming on Friday at 3pm via:

- Digital radio (DAB+) (SBS Radio 3)
- Digital TV (SBS Radio 3)
- Online at sbs.com.au/slovak (live and catch up listening)
- iPhone and android app – SBS Your Language app (live and catch up)
- Podcasts

České vysílání SBS New Radio Schedule

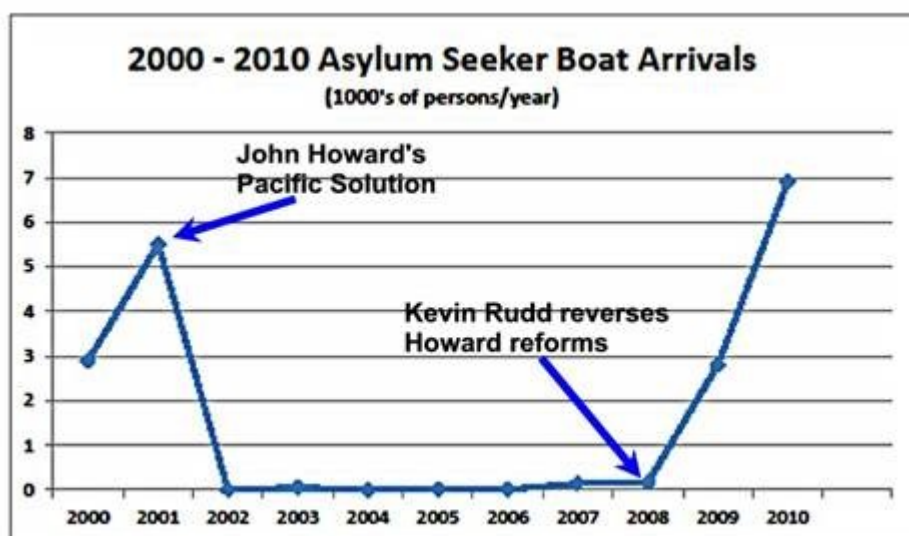
One hour of programming on Thursday at 5pm via:

Digital radio (DAB+) (SBS Radio 3)

Digital TV (SBS Radio 3)

Online at sbs.com.au/czech (live and catch up listening)

iPhone and android app – SBS Your Language app (live and catch up) Podcasts

Data Source: Janet Phillips and Harriet Spinks: Boat arrivals in Australia since 1976
Parliament of Australia Department of Parliamentary Services Social Policy Section

UNEASY LIVING

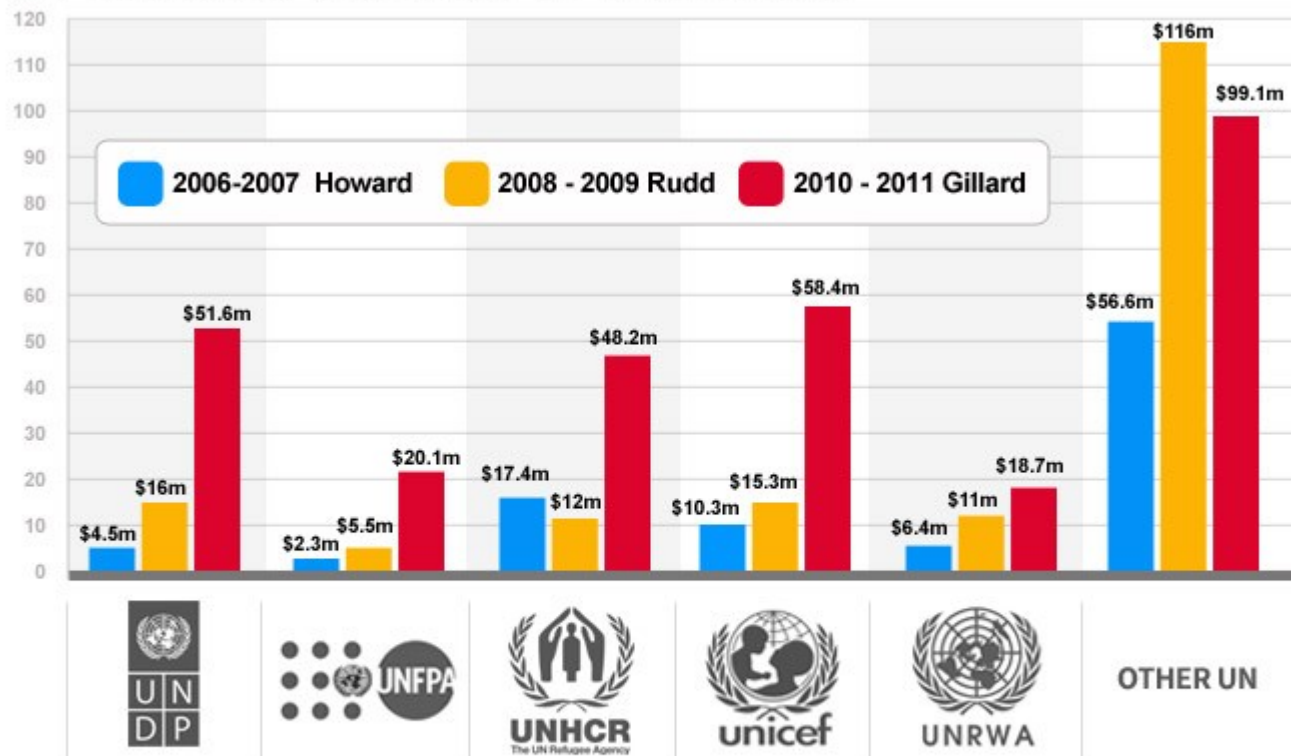
TOP TEN PRICE RISES OVER THE PAST DECADE

Item	% change
1 Water and sewerage	111%
2 Electricity	103%
3 Secondary education	95%
4 Tobacco	90%
5 Gas and other household fuels	86%
6 Medical and hospital services	85%
7 Preschool and primary education	78%
8 Property rates and charges	72%
9 Automotive fuel	68%
10 Vegetables	65%

TOP 10 FALLS OVER THE PAST DECADE

Item	% change
1 Audio, visual and computing equipment	-80%
2 Sport and recreation equipment	-16%
3 Small electric household appliances	-14%
4 Games, toys and hobbies	-14%
5 Footwear for men	-13%
6 Glassware, tableware and household utensils	-12%
7 Motor vehicles	-12%
8 Household textiles	-12%
9 Garments for infants and children	-11%
10 Major household appliances	-11%

THE SKYROCKETING COST OF FOREIGN AID

Source: OECD

Svoboda a zbraně Pplk. Jaroslav Mílek, v. v.

„Zbraně v rukou občanů mohou být jimi použity dle jejich uvážení k obraně své vlasti, k osobní obraně a k převratu tyranie.“

Tato slova vyřkl John Adams, zakládající otec Spojených států, právník, státník, politický teoretik a, po George Washingtonovi, druhý prezident USA. Zakládající otcové při tvorbě ústavy si velmi dobře uvědomovali, co znamená nejen skutečná svoboda, ale jak ji také ubránit. I před vlastní vládou, která by měla ambice změnit republiku v diktaturu. Proto je tak posvátný druhý článek ústavy USA, který zaručuje svobodu nejen zbraně vlastnit, ale také právo svůj majetek bránit.

V naší republice se také ozývá mnoho hlasů k úplnému zákazu osobních zbraní nejen v některých našich médiích, ale i na půdě parlamentu. Média a politikové se vždy nažhaví, když dojde k nějaké střelbě, ať už je to u nás, nebo jinde ve světě. (Hlavně když to je v USA). O tom, že mnohem více pacientů zemře kvůli špatné diagnóze lékaře než za použití střelných zbraní, se jaksí pietně mlčí. Kontrola zbraní totiž není o zbraních, ale o kontrole. Statistické studie, jedna za druhou zcela jasně ukazují, že zavedením kontroly má kriminalita podstatný, mnohdy více než dvoj- až trojnásobný nárůst. Příkladem je třeba Washington (District of Columbia) se zákazem zbraní a největší kriminalitou která převyšuje pět až desetinásobně takové státy jako je Aljaška, Wyoming, Colorado a další, kde není žádná kontrola ale naprosto volný nákup bez jakýchkoliv povolení. Podobně je tomu ve státním měřítku v Kanadě, Anglii a Austrálii. Nikdy žádná statistická studie nenašla příklad snížení kriminality při zákazu a kontrole zbraní. Když je odebrána možnost se bránit, tak se pomáhá kriminálníkům. Je to pro ně mnohem menší riziko s náklady na „zaměstnání“ a otevření možnosti k mnohem větší účasti. Nakonec i tomu nejhloupějšimu člověku z řad policie, nebo parlamentu je jasné, že kriminálník potřebuje svou zbraň ke svému řemeslu a nikdy ji neodevzdá. O co se tedy vlastně jedná? Skupina kriminálníků je u vlastníků zbraní mizerná menšina, která vládu nijak neohrožuje. Nakonec cílem těch, co se živí vylupováním a krádežemi, nikdy žádná vláda nikde na světě nebyla. Jestliže ale odejmete jednotlivci jeho schopnost a právo se bránit proti nepřátelům a kriminálníkům, tak mu také odeberete jeho schopnost a právo odporovat vládnoucí garnituře. Švýcarsko, zem, která patří k jedné z nejmenších kriminalit na světě, má každá rodina s mužským členem, dokonce i automatické zbraně doma. Ty si bere sebou každý domů po vojenské službě. Byl jsem svědkem, když mi jeden Švýcar hrdě ukazoval ve skříni zbraň svého dědečka, táty a svou. Modernizace se přehlédnout nedala.

K uskutečnění komunistického puče v roce 1948 bylo pro stranu naprosto důležité ihned po ukončení války ilegálně zakládat a vyzbrojit milice, SNB (Sbor národní bezpečnosti byl založen ilegálně, bez svolení parlamentu) a dostat pod kontrolu neozbrojené obyvatelstvo. Komunistická strana, která ovládala Ministerstvo vnitra, byla zbraněmi zásobena Sovětským svazem, který je pašoval v dodávkách obilí (pro zajímavost: ty do SSSR dodávala Kanada) poválečného sucha a neúrody. Připomeňme si poněkud dějiny.

Turecko zavedlo kontrolu zbraní roku 1911. Od roku 1915 do roku 1917, jeden a půl milionu Arméňanů bylo pochytáno a pobito. Neměli se čím bránit.

Roku 1929 Sovětský svaz zavedl kontrolu zbraní. Od roku 1923 do roku 1953 bylo povražděno na 20 milionů občanů, kteří nesouhlasili s bolševickým režimem. Konečný počet roku 1987 byl vyčíslen na 61,911.000 obyvatel, kteří se neměli čím bránit. Jak nám to vysvětlil Stalin: „Zabít jednoho člověka je vražda. Pozabíjet milion, je statistika.“

Čína zavedla kontrolu zbraní roku 1935. Jen od roku 1948 do roku 1952 bylo popraveno 10,076.000 politických disidentů Kuomintangem. Do roku 1987 to bylo dalších 35,236.000, pro změnu komunistickým režimem. Ano, lidé se neměli čím bránit.

Německo zavedlo kontrolu zbraní 1938, v té době už měli perfektně vyzbrojené své bezpečnostní služby SD. Od roku 1939 do roku 1945 to stálo život 13 milionů lidí, hlavně židů, Slovanů, cikánů – nepočítaje vojáky na obou frontách. Ještě žijí pamětníci toho dne, kdy Hitlerova armáda zabrala Československo a jedna z prvních vyhlášek na všech plakátovacích místech a výzvy v rozhlase, bylo odevzdání zbraní (včetně loveckých) do 24 hodin pod trestem smrti. Gestapo, tedy německá státní

tajná policie si pouze seznamy vlastníků zbraní vyzvedla na československé policii. Názorný příklad, k čemu se tedy seznamy hodí. Je naprosto jasné, že Adolf Hitler považoval kontrolu zbraní za kritický element jeho Nacionálně socialistické strany. Pozabrání části Sovětského svazu napsal v Tischgespräche Im Führerhauptquartier 1941-1942: „Der größte Unsinn, den man in den besetzten Ostgebieten machen könnte, sei der, den unterworfenen Völkern Waffen zu geben. Die Geschichte lehre, daß alle Herrenvölker untergegangen seien, nachdem sie den von ihnen unterworfenen Völkern Waffen bewilligt hatten.“

„Ta nejhoupější chyba, které bychom se dopustili, kdybychom ponechali východním obyvatelům na dobytém území zbraně. Historie nás poučuje, že všichni dobyvatelé, kteří povolili na dobytém území obyvatelům zbraně, si připravili vlastní pád.“ Jedním z důvodů zamítnutí generálního štábu Japonska po útoku na Pearl Harbour k vyloďení na půdě USA bylo i to, že obyvatelstvo bylo doma vyzbrojeno.

Guatemala uzákonila kontrolu zbraní roku 1964. Od tohoto roku do roku 1981, 100.000 Mayských indiánů bylo pochyťáno a zlikvidováno bez možnosti se bránit.

Uganda zavedla kontrolu zbraní v roce 1970. Od roku 1971 do roku 1979 pod diktátorstvím generála Idi Amina Dada, 300.000 křesťanů a politických odpůrců bez možnosti obrany bylo vyhlazeno. Podle skupiny pro lidská práva je skutečné číslo půl milionu za 8 let vlády Idi Amina. Mrtvých bylo tolik, že nebyl čas je ani pohřbívat a házely se krokodýlům do Nilu. Podle očitých svědků, lidské ostatky často ucpávaly potrubí hydroelektrárny v Jinii.

Kambodža zavedla kontrolu zbraní roku 1956. Mezi roky 1975 a 1979 2,035.000 „vzdělaných“ lidí, bez schopnosti se bránit bylo krvavě pozabíjeno. Pod pouze čtyřletou komunistickou diktaturou vlády Khmer Rouge diktátora Pol Pota bylo vyvražděno 31% obyvatelstva celé kambodžské populace.

Bezbranných lidí, kteří byli pochyťáni a zlikvidováni ve 20 století, díky zákazu a kontrole zbraní, je zhruba kolem 156 milionů, číslo, které je veřejně známé z řádění stalinského Sovětského Svazu, nacistického Německa, komunistické Číny Mao-Tce-Tunga, Ugandy, Rwandy, Guatemaly, Kambodže, Arménie, Súdánu, Bosny a mnohých dalších zemí.

Nevyhnulo se tomu ani nové tisíciletí...

V dubnu 2000, ke konci jedenáctileté občanské války v Sierra Leone, přesvědčilo OSN obyvatelstvo k odevzdání osobních zbraní. Pět set dohlížitelů míru UNAMSIL organizace na východě země, teď bez možnosti obrany nejen obyvatelstva, ale i sebe bylo sebráno jako rukojmí při tahu rebelů na hlavní město Freetown. A zpět do Ugandy, extrémní brutalita a smrt pod dozorem vlády pokračuje v „násilném odzbrojení“ civilních občanů, hlavně Karamojong menšiny.

K tomu můžeme přidat genocidu více než dvou milionů lidí od roku 2006 v Darfuru. Nikdo nezasahuje tuto genocidu zastavit. OSN neodhlasovala žádnou sankci, která by opravdu měla smysl proti veřejně rasistickému Islámskému režimu v Khartoumu, a dokonce to i odmítá nazvat genocidou. Na těžko získatelné povolení vlastnictví zbraně je zde majitel omezen na roční nákup patnácti nábojů. Nedodržení zákona o zbraních má za následek tvrdý postih, včetně poprav.

Vyvražďování národnostních skupin pokračuje dodnes pod dohledem OSN v Súdánu, Rwandě a dokonce i v některých částech bývalé Jugoslávie. Denně také jsme svědky toho, co se děje v Sýrii.

Jestliže se s Tebou někdy začne někdo hádat ve prospěch kontroly zbraní, tak se jen zeptej: „Koho potřebuješ pochyťat a zlikvidovat?“ Na celém světě levičácké a liberální media démonizují zbraně a jejich vlastníky, neuvěřitelnou a lživou propagandou. Pochlebují a podporují politiky, kteří hází vinu na kriminalitu pro lehkou dostupnost zbraní. Clintonová se snaží u OSN protlačit zákon celosvětového zákazu zbraní civilnímu obyvatelstvu. Zásahy OSN do vlastnictví zbraní stálo už miliony životů. Dnes i tato svoboda je i v USA ohrožena. V New Yorku roku 1967 podepsal starosta John V. Lindsay zákon o registraci pušek a zbraní s dlouhou hlavní. Po registraci byl seznam použit k jejich konfiskaci. Tedy stejně, jak to nařídilo hned den po okupaci nacistické Německo. Seznamy si Gestapo vyzvedlo na Československém registru zbraní.

Uvedený odhad 156 milionů lidí je pravděpodobně silně podhodnocen. Na př. Robert Cottrol v knize „Stížnosti Liberálních Demokratů“ a politický vědec Havajské univer-

sity J. Rummel zabývající se democidou (masovými vraždami civilního obyvatelstva vlastními vládami) ve dvacátém století, odhadují až na 180 milionů. Beze sporu jsou tato úmrtí na prvním místě ve světě před každou jinou statistikou příčiny úmrtí. Jenže tahle se neuvádí.

Dovětek k zamyšlení:

Uskutečnil by se komunistický puč v roce 1948, kdyby byli občané doma vyzbrojeni? Odehrávaly by se dnešní případy „nepřízpusobivého“ obyvatelstva, kdyby byli lidé ozbrojeni a měli právo dle zákona zbraň ke své obraně použít? Je vůbec policie schopná Tě nějak ochránit? Ruku na srdce. Je politik a prezident se svou ozbrojenou ochrankou důležitější, než je Tvoje rodina a Tvé děti?

Co se stalo s naší dobou? *Max Kašparů*

Zažíváme vážnou krizi? Proč mají najednou lidé pocit, že se něco zlomilo, a cítí se zklamáni? Co nás v budoucnosti čeká? MF DNĚS přináší seriál, ve kterém české spisovatelky a spisovatelé popisují, jak změny světa vidí. Dnes pohledem autora, který zná českou duši přímo zevnitř.

Každý student lékařství je už od prvního ročníku studia veden svými profesory k tomu, aby si u každého pacienta položil dvě zásadní otázky - proč a jak. Proč má nemocný potíže? Otázka diagnostická, která vede k určení choroby. Jak ji léčit?

Otázka terapeutická, hledání cesty k uzdravení.

Je-li naše společnost nemocná, a ona bezesporu nemocná je, klademe si obě otázky všichni. Až na několik vrcholných politiků, kteří mají většinou jiné starosti, než jaké musí řešit lid obecný.

Ovšem co hlava, to názor. Jedni ze současného stavu obviňují komunismus, jiní konzumismus, další neoliberalismus nebo hédonismus. Z mého pohledu nepůsobí v této zemi tajemné abstraktní -ismy, ale hlavně tři silně zhoubné choroby.

Ztráta studu, rozvoj společnosti bez respektování přirozených společenských norem a z obou předchozích plynoucí pocit tíživé bezmoci.

Diagnóza

„Žijete v zemi, kde nic není hanba!“ Těmito slovy zhodnotil student z Asie svůj roční pobyt v České republice. Čím kratší, tím výstižnější bylo jeho hodnocení klimatu v naší zemi. Měl pravdu. Z české kotliny se kamsi vytratil stud. Pojem hanba je dnes už srozumitelný málokomu.

Dítě se nestydí zesměšnit učitele, muž se nestydí opustit ženu a děti kvůli milence, potomci se nestydí zvednout ruku na své rodiče, není žádnou hanbou žít jako parazit nebo veřejně propagovat zlo. Proč by se tedy měli politici ve službách mafii stydět lhát, krást a podvádět?

Svoji velikou vinu na tomto stavu mají také ty sdělovací prostředky, které z banality dělají tragédii a z tragédie banalitu. Žijeme v době, která propaguje nosit všechno naruby. Normy chování nám prezentují svým nenormálním chováním duchaprázdné celebrity všeho druhu.

Ony totiž zaujaly jako vzory místo po moudrých básnících a osvícených autoritách, do kterých by moderní český sjednocený Evropan už ani nekopl. Z pořadů některých televizních stanic, které by měly kultivovat lidskou duši a zjemňovat smysl pro krásu, pravdu a dobro, teče většinou krev, adrenalin, testosteron...

Z této skutečnosti chápu, proč se užívá termín televizní kanály. Kdykoli stojím jako soudní znalec z oboru psychiatrie u soudu, který projednává činy mladého delikventa, mám skoro pokaždé tendenci na lavici obžalovaných posadit systém, který vládne v této zemi a jehož jsou mladí lidé obětí. Ale koho to zajímá? Politiky v žádném případě! Ti mají jiné starosti. Stávající garnituře jde o to, aby se ve službách různých mafii udržela u moci co nejdéle jakoukoli strategií, a ti, kteří mlsně hledí na jejich místa, hledají taktiku, jak by je mohli vystřídat. Bez onoho přežitku, kterému se říkávalo stud.

Obyčejní smrtelníci v této zemi trpí oprávněnými pocity nespravedlnosti a křivdy, ale parní válec politiky a byznysu si vesele jede dál. A proč by ne! Sliby, fráze a široké

úsměvy těch (všeho)schopných z předvolebních plakátů tak snadno a rychle shoří pod jeho kotlem. A nikdo se opět za nic nestydí.

Navrhoval bych celospolečenskou infuzi studu a vybraným jedincům implantovat svědomí. Obojí bude obtížné, protože v prvním případě už těžko nahmatáme zlovykem zkolabované žíly a ve druhém už nerozřizneme politikařením zkamenělou hroší kůži.

Místo domu barabizna

Pokud chtěl kdysi zedník postavit pevné a rovné stavení, potřeboval k tomu kromě kamenů a cihel ještě maltu a olovnici. Maltu, aby držela pohromadě jednotlivé kameny a cihly; olovnici, aby stěny byly rovné.

Stavitelé moderní polistopadové společnosti začali sice ke stavbě používat ekonomické kameny a právní cihly, tedy stále nové a nové zákony a předpisy, ale absolutně odmítli používat pojivo a ctít svislou rovnou stěnu. Kladou cihlu na cihlu bez malty, která se míchá z pokory, štědrosti, přejícnosti, mírumilovnosti, cudnosti, střídmosti a činorodosti. Dřív se této pojivové směsi říkávalo sedm hlavních ctností. Z olovnice, která se řídí přírodním zákonem gravitace, si udělali kyvadlo. Co bylo kdysi jednoznačným tabu, pyšně rozkmitali moderním relativismem.

Mimo jiné je u staveb běžné, že se kameny dávají do základů a cihly na ně. Tedy zákony jsou nad trhem, ale u českého projektu je tomu naopak. Trh jako by byl nadřazený zákonům. Oč má u nás trh silnější zuby, o to bezzubějšími se stávají zákony. Bez malty a s kyvadlem v ruce se dá postavit leda tak barabizna.

Tolik k diagnóze.

Terapie

Co s terapií? Jsou dvě řešení. Buď to nepovedené stavení zbourat, anebo z něho zavčas utéct.

V prvním případě by šlo o revoluci, ve druhém o emigraci. Pokud bych jako léčebnou metodu navrhl revoluci, mohl bych být zažalován za trestný čin poškozování cizí věci. Skutečně cizí věci.

Obávám se totiž, že už nám v této zemi nepatří ani ta vratká barabizna. Pokud bych navrhl terapii emigrací, může mi být položena otázka, kam utéct. Do některého evropského státu určitě ne, protože evropský dům opravují ti samí architekti, kteří nám pomáhali s projektem stavby oné vratké chatrče. Staví také bez mravnosti a s kyvadlem v ruce. Možná by se vyplatilo prchnout za asijským studentem do té země, kde ještě nevyhynul stud.

Třetí chorobou je epidemicky se šířící pocit bezmoci. Nějak se v něm začínáme postupně utápět všichni. Jednou za několik let je nám sice hozen záchranný člun v podobě voleb, ale brzy se ukáže, že i on je děravý. Frustrace vystřídá depresi, zklamání vystřídá bezmoc. A právě ona bezmoc spojená s pocitem bezvýchodnosti je silně nebezpečná. Trvá-li dlouho, začne se měnit v agresi. A ta tady již je. Dokonce i mezi školními dětmi lze zachytit její silný nárůst.

Buďme ovšem upřímní a nestěžujme si jen na ty nahoře. Zavinili jsme si to i my sami, když jsme přijali převrácený životní styl, který nám našeptává: „Žij bohatě navenek a chudě uvnitř!“ Pokud neprovede náš národ proměnu a nezačneme žít bohatě uvnitř a chudě navenek, nemáme šanci... Potom i mně samotnému nezbude nic jiného, než abych zamkl ordinaci, přestal diagnostikovat, navrhovat terapie a utekl se schovat. Rovnou mezi šílence. Nebude v tom ani trochu zbabělosti a nebudu tam sám. Bez vnitřní proměny a bez pokání tam skončíme brzy všichni!

O autorovi: Max Kašparů je spisovatel, premonstrátský diákon, psychiatr, esperantista a autor dvaceti esejistických knih přeložených i do polštiny, italštiny a francouzštiny.

SOBOTNÍ VOLEJBAL-SATURDAY VOLLEYBALL

ČERVEN-JUNE 1., 15. & 29.;

VOLEJTE MARTU – RING MARTA 9130 6781

#####

**SOKOLSKÁ KNIHOVNA OTEVŘENA PRO
PŮJČKY KNIH A VIDEOKAZET OD ÚNORA DO
LISTOPADU VŽDY V PÁTEK VEČER OD 20 DO 21 HODIN.
VOLEJTE RAYE ČERNÉHO tel 02 9451 4886
nebo PETRA ČERMÁKA tel 02 9981 4765**

#####

The Most Educated Countries in the World

When it comes to education, some countries are ahead of the game. At the end of 2012, the Organization for Economic Cooperation and Development (OECD) calculated what proportion of residents in 34 countries had obtained a college degree or the equivalent of one. From there, the top 10 "most educated" countries were determined.

**Advokátní kancelář v Praze poskytuje
právní pomoc v České republice**

Kontakt: e-mail: astara@astara.cz

Hádankový koutek

Jako už několikrát, mi odpověděli pan **Richard Toman** a pan **Oliver Fiala**. Pan Fiala vyřešil správně první a třetí hádanku, ale ve druhé našel jen 11 devítek. Pan Toman zase první dvě, ale ve třetí nevěděl, že pro matematika dvoumístné číslo nemůže začínat nulou.

1. Pills: Dame Fredegonde's apothecary has prescribed her eight pills, to be taken at the rate of one pill every quarter of an hour. How much time will have passed when she finishes all the pills?

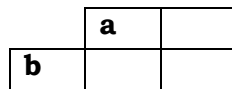
Solution: The amount of time that will have passed is 1 hour 45 minutes, as there are only 7 intervals between taking 8 pills.

2. Manuscript: A cleric has to number the pages of a manuscript from 0 to 100. How many times will he write the figure 9?

Solution: The manuscript pages that feature the figure 9 are: 9-19-29-39-49-59-69-79-89-99 (careful: 99 features the figure 9 twice), but also: 90-91-92-93-94-95-96-97-98, which are often forgotten as happened to Mr. Fiala! The cleric will therefore write the figure 9 twenty times while numbering the pages of the manuscript.

For those **more mathematically minded**: note that the **unit digit 9** is **combined** with every one of existing 10 digits in ten's position exactly once (09, 19, 29, ...) and similarly the tens digit 9 is combined with every one of the ten digits in the unit's position (90, 91, 92, ...), which will also give you twenty, but will also bring home the fact that this is true for any other digit! Well, **zero** may be an **exception**, as we do not write leading zeroes!

3. A Different Age

The ages of Ambrose, Brandon and Chester can be related to the diagram above so that when just one digit is written in each box:

- a** across is Ambrose's age in years.
- a** down is the sum of Ambrose's age and Brandon's age in years.
- b** across is the sum of Ambrose's age, Brandon's age and Chester's age in years.
- Two of Ambrose, Brandon and Chester are the same age in years.

Who is a different age in years from the other two?

Solution: As **a across** and **a down** begin with the same digit, Brandon's age must be just a one-digit number. As **a down** and **b across** end in the same digit, Chester's age must end in zero and thus has to be two digit number. Ambrose's age is given as a two-digit number, so Brandon's age is different from the other two as it is the only one that is a one-digit number and our answer is **Brandon**.

Dnešní hádanky:

A přesně jako minule, první dvě hádanky jsou opět z knihy "**Enigma**" **Fabrice Mazza**, ta třetí hádanka je z knihy "**The Great Book of Mind Teasers & Mind Puzzlers**" **George J. Sumner**, aby si přišli na své i ti, kteří si žádají těžší hádanky.

1. Handicaps

You are blind, deaf and mute - how many senses do you have left?

2. Question of Age

A teacher questions his pupil: "I am four times the age you were when I was the age you are now. I am forty years old, how old are you?"

3. The Doctor and the Lawyer

One of Mr. Horton, his wife, their son and Mr. Horton's mother is a doctor and another is a lawyer.

- If the doctor is younger than the lawyer, then the doctor and the lawyer are not blood relatives.
- If the doctor is a woman, then the doctor and the lawyer are blood relatives.
- If the lawyer is a man, then the doctor is a man.

Whose occupation do you know?

*Viktor Ponrepo, vlastním jménem Dismas Šlambor (6. 6. 1858 – 4. 12. 1926)
byl český průkopník kinematografie, majitel prvního stálého
kina v Praze v domě U modré štiky v Karlově ulici.*

KINO PONREPO – SOKOLSKÝ NÁRODNÍ DŮM SYDNEY

Představení se obvykle konají každou třetí neděli v měsíci v sokolském Národním domě v prvním patře 16 Grattan Crescent, Frenchs Forest v 14.00 hodin.

Neděle 16/6/2013 v 14.00 hodin:

ČAPKOVY POVÍDKY

V roce 1947 sáhli filmaři poprvé po Čapkových Povídkách z jedné a druhé kapsy a vybrali pět povídek: Propuštěný, Případ s dítětem, Balada o Juraji Čupovi, Ukradený spis a Poslední soud. První je o podmíněčně propuštěném trestanci, ve druhé policejní komisař hledá pachatele uneseného dítěte a poznává, jak těžké je mezi navlas si podobnými nmluvňaty najít to pravé. Třetí je sugestivním vyprávěním o náboženském fanatikovi, který z božího příkazu zabil a jde se ve sněhové vánici udat na četnickou stanici. Ve čtvrté pátrá inspektor Pištora po bytovém zloději, který omylem ukradl tajné spisy generálního štábu, a v poslední povídce se dozvíme, že je-li na některé hříšníky pozemská spravedlnost krátká, trestu stejně neujdou... Režie: Martin Frič. Hrají: Jaroslav Marvan, Jaroslav Průcha, František Filipovský, Theodor Pištěk, František Kovářík, František Smolík a jiní.

Neděle 14/7/2013 v 14.00 hodin:

LÁSKA JE LÁSKA

Osmnáctiletá Maruška žije se svým dědečkem Vlastimilem, touží potkat svého prince a prožít romantickou lásku, jakou zatím zná jen z filmů. Svého vysněného prince skutečně potká. S Markem prožije krásné prázdniny, první milostné dobrodružství, ale také první zklamání... To, že pravá láska nikdy neodkvete, zjišťuje i Maruščin dědeček Vlastimil. Po letech setkává svoji dávnou lásku Libušku. Jsou jako dva mladí zamilovaní blázní. Je to láska s vůní marihuany. Vtipná a svérázná důchodkyně Libuška totiž na stará kolena propadla této léčivé bylině... Honza je Maruščin soused i nejlepší kamarád. Je přistižen svou matkou Zdenou, jak se líbá v autě s mužem. Úspěšná manažerka se však nehodlá smířit se synovou orientací. Rozhodne se ho předělat na „normálního kluka“. To ale přináší jen spoustu komických situací. Aspoň, že Honzův táta Karel má pro syna pochopení. Karel je bývalý ligový fotbalista, dnes už jen údržbář na stadionu. Žije vedle své dominantní manželky život ušlápnutého muže, který se jednou za čas, když je pod vlivem alkoholu, odhodlá k neúspěšné domácí vzpouře... Režie: Milan Cieslar. Hrají: Petr Nárožný, Eliška Balzerová, Aneta Krejčíková, Ondřej Vetchý, Simona Stašová, Rudolf Hrušínský ml. a jiní.

Australské prázdniny 1996

Slovo úvodem

Nejprve ale pár slůvek o autorovi. Těch Černých je po světě rozseto jako máku, i zde v Austrálii, jak dobře víme. Je tu mezi námi i zde v Sydney těch Černých hezká rádečka, a stará česká Sydney si bude jistě pamatovat i na cukrářství Černých v Campsie – byly tam k dostání jak sladké pokroutky, tak i pečivo: vvvvýborné australské meat pies. O vánocích i vánočky, a o velikonocích pečivo velikonoční... Majiteli byli Miloš a Miluška Černí, a jejich dvě zde již narozené dcerky bývaly kdysi hvězdami recitací, recitací ve vynikající češtině, na sokolských oslavách a i na oslavách našich národních vzpomínek – sedmého března, osmadvacátého října, i na vánočních radovánkách. Otec těchto dvou českých kvítků – z Yvonky se vyklubala lékařka a dnes je sama už babičkou, její mladší sestra Danička je už drahná léta vdaná v Paříži za čistokrevného Kanadana Jiřího Zárubu, a vychovala pět ratolestí – tedy otec Miloš Černý sem do Sydney záhy po sametovém zvratu pozval na dovolenou Františka, jednoho ze svých synovců. Milošův tatínek, rovněž mistr pekařský z Dejvic, byl také Františkem. Kvetoucí pekařství mu kdysi bolševici čile znárodnili, pekaře Františka odstranili a povýšili na obecního metaře do Zlonic u Prahy, a tam ho nakonec usmýkali. Dejvický pekařský mistr František měl tři syny – nejmladším z nich byl Miloš, nejstarším František. Miloš Černý, otec Yvonky a Daničky, dříve z Dejvic a později z Campsie, sem do Sydney v roce 1994 na dovolenou potom jednou pozval svého synovce Františka, syna svého bratra Františka, vnuka Františka Černého, mistra pekařského z Dejvic, později obecního metaře ze Zlonic a syna nejstaršího syna Františka, nejstaršího bratra Milošova... Nemyslete si, prosím, že s vámi nesdílím pocit jistého zmatku z té Františkánské zapletenosti, a pokorně se za ni omlouvám... Nu a ten František, toho rodu František III, potom po návratu do Prahy dokázal v roce 1994 zachytit na papír svoje vzpomínky a poslat je svému strýci Milošovi. Takže taková a nejiná je předmluva k jeho tehdejšímu vyprávění, jež hodlá náš Věstník na několik pokračování přinášet... Příjemné počtení přeje

Bořek Šindler

Následující nesouvislý, neurovnaný a neuvěřitelně troufalý čin spočívající v pokusu o slohové cvičení na neobvyklé téma, bych rád věnoval svému strejdrovi Milošovi, který

mně - školou povinného kluka s nudlí u nosu, v relativně klidné době po válce bral sebou na procházky starou i novou Prahou, na tenis, na hokej, ač tam v té době zajisté netrpěl nedostatkem jiné zábavy, aby si to se mnou – dnes už starým dědkem – se stejnou péčí a pozorností zopakoval o 50 let později v Sydney, z pohledu od nás na druhém a značně vzdáleném konci světa. Připomíná mně v mnohém tátu, kterého jsem ve svém mládí i v dospělosti v různých situacích mnohokrát a dost citelně postrádal. Také proto jsem s ním rád. A při našich setkáních se v průběhu debat zcela samovolně vynořují i báječné vzpomínky na moje nezapomenutelně sladké dětství a kousek mládí ještě s tátou.

*Franta Černý, toho jména třetí
Praha, listopad 1998*

V životě bývají chvíle, kdy většinou bez předchozího varování přepadají člověka náhlé záchvěvy dobrých úmyslů. Přiznávám, že mně samotného takové nebezpečné situace stále ještě do jisté míry poněkud překvapí a zaskočí, ale protože se už dost dlouho a důvěrně znám, příliš mě to nezneklidňuje. Ony totiž takové dobré úmysly obvykle v klidu přejdou samy. Nevím proč to tak je a proč se to opakuje s téměř železnou pravidelností. Těmi dobrými úmysly bývají většinou obecně známá a dobře miněná předsevzetí, která na štěstí mívají tendenci v tichosti a včas do ztracena vyšumět aniž by po sobě zanechala nějaké vážné, nebo hmatatelné škody. V prvním náznaku zcela syrového a naprosto neurovnaného nápadu mě někdy přepadá i naprosto scestná obava, že by lidstvo případně mohlo být nenapravitelně ochuzeno tím, co jsem nesdělil. Podobné myšlenky považuji stále ještě za pěknou zhovadilost. Co však chci spáchat právě teď je k tomu všemu i vrcholem nehorázné drzosti, protože hodlám svěřit papíru svoje dojmy a postřehy z míst, která jsem zcela nedostatečně znal, nebo je spíš tušil z fotografií, z vyprávění, z časopisů, nebo z televize a jen velmi povrchně ze školního zeměpisu. Rád bych pro svoji jistotu, že ve svých vzpomínkách časem příliš podstatného nevynechám, poznamenal něco o místech, která jsem dosud tušil jen díky svým neurčitým a značně nepřesným představám, a která jsem měl najednou možnost konfrontovat s reálnou skutečností. Nemám žádné jiné ambice, než zaznamenat pro sebe a sobě pro radost - pokud možno bez nadsázky a objektivně - alespoň něco z toho, co jsem mohl vidět, vnímat, případně porovnávat, nebo hodnotit, dřív než relativně čerstvé dojmy poněkud vyblednou a kulhající paměť bude těžce bojovat nerovný boj o to, jak jsem to vlastně ve skutečnosti viděl.

Australské prázdniny: jenom samotné slovo prázdniny ve mně vyvolává pocit něčeho zcela výjimečného, protože prázdniny - jak jsem je znal v dobách svého báječného dětství a mládí - jsou dnes už přece jen poněkud zahaleny mlhou času. Na dobu, kdy jsem měl možnost téměř neomezeného využívání všeho, co se nabízelo, vzpomínám nesmírně rád a s upřímnou vděčností všem, kteří mně to všechno svoji péčí, porozuměním a neskonalou trpělivostí umožnili a díky jim mám na svoje dětství tak krásné vzpomínky. Měl jsem po mnoha desetiletích skutečně předlouhé prázdniny. Silný pocit paralely s dětstvím a mládím určitě nebyl náhodný, protože najednou jsem měl možnost zažít něco podobného, co jsem důvěrně znal z dob svých bezstarostných a báječných klukovských prázdnin.

Miluji cestování a taková cesta na druhý konec světa, na jižní polokouli a na jiný kontinent, je sama o sobě zážitkem a svým způsobem i dobrodružstvím, které průměrný Evropan nezažívá právě každý týden, nebo měsíc. Zážitek je o to silnější, když cestovatelem je už značně odrostlý „dorostenec“, který převážnou část svého dosavadního života prožil v systému tuhé totalitní komunistické diktatury a v témže systému byl také vzděláván. Převedeno do srozumitelné mluvy to znamená, že jeho pohyb a zejména přístup k jiným, než oficiálně povoleným a předem schváleným informacím byl - velmi mírně vyjádřeno - dlouhá desetiletí systematicky omezován. Při vědomí toho všeho se taková cesta potom stává něčím, co se podobá kouzelným a barevným pocitům cestujícího na létajícím koberci z orientálních pohádek. Mými létajícími koberci se stala letadla holandské letecké společnosti KLM, která mě v péči svých pozorných posádek bezpečně dopravila z Prahy přes Amsterdam a Singapur do Sydney a po pěti týdnech zase zpět.

Dnem odletu byla neděle, 20. října 1996 v 6:35 ráno, což znamenalo budíček ve 3:40. Vše probíhalo klidně, neměl jsem ani žádnou zvlášť výraznou „startovačku“ a tak po závěrečné kontrole bagáže a rozloučení doma jsem se naložil se svými proprietami do svého malého Škoda-Favorit. Ve 4:45 jsem přibral V Zápolí čekajícího

bráchu, který byl tak laskav, že mě doprovodil a odvezl auto z Ruzyně zpět, do garáže. Obral jsem ho asi o trochu nedělního spánku, ale byl jsem rád, že mně pomohl.

Bez problémů a jen s nepatrným zpožděním jsem společně s početnou skupinou hlučných amerických penzistů nastoupil z čekárny pro let KL256 do letadla FOKKER 100, s nímž jsme v 8:00 přistávali ještě téměř za tmy na letišti v Amsterdamu. Před přistáním nebylo z města vidět téměř nic s výjimkou tras ulic a tříd patrných podle světel pouličního osvětlení. Z okének přistávajícího letadla byl v ranním šeru zajímavý pohled na ohromné plochy osvětlených a do tmy zářících skleníků. V Amsterdamu přišlo a po rozednění působilo ráno značně pochmurným dojmem. Měl jsem dost času, a tak jsem se po pohyblivých chodnících pomalu a s přestávkami přesunoval velice rozlehlými prostorami amsterodamského letiště Schiphol k čekárně F 4, kde stálo připravené letadlo BOEING 747-400 pro let KL843 na trase Amsterdam – Singapore – Sydney. Letiště je to skutečně úctyhodné a co do velikosti srovnatelné zcela jistě s Frankfurtem a. M., kde jsem už několikrát byl, a tak se při zběžné prohlídce v duchu znovu ozývaly neodbytné a současně logicky zodpovězené otázky, proč už dávno nemohla podobně vypadat i Ruzyně? Ale to by bylo jen neustálé doplňování a opakování celé řady mnohem zásadnějších otázek o příčinách, důsledcích a současném stavu věcí, o možném či nemožném směru dalšího vývoje, reálných perspektivách a mnohé další podobné úvahy. Takové otázky však nejsou a ani nemohou být smyslem těchto řádků. Ale jinou a trvale neměnnou záležitostí zůstává, že právě takové a dokonce i mnohé jiné otázky se neodbytné a v nejrozmanitějších souvislostech čile prohánějí člověku myslivnou ať chce, nebo nechce, a není mu to nic platné, i když se poctivě snaží o jejich zahánění.

BOEING 747-400 je skutečně veliké letadlo, které pojme 421 pasažérů, z nichž 52 má možnost se rozvalovat v křeslech na místech, označených jako World Business Class v horní části paluby, kam se chodí po schodech nahoru a částečně i vpředu dole ve špicí letadla, tedy ve stejné výškové úrovni, kde tráví cestu převážná většina ostatních. Já jsem sice se svojí snahou o získání strejdou doporučeného místa u nouzového východu v Tourist Class – kde je nesrovnatelně víc místa na natažení nohou – neuspěl, protože byla už všechna obsazena rychlejšími a zkušenějšími zájemci, ale i tak jsem byl se svým usazením spokojen. Seděl jsem na pravé straně letadla ve třetí řadě uprostřed, když jsem svoje zaknihované místo v druhé řadě bez protestů vyměnil s extravagantně vyhlížející dámou neurčitého, ale nepochybně poněkud pokročilejšího věku, na níž bylo na první pohled znát, že už leccos zajímavého ve svém životě absolvovala, tedy přesněji – 1. ligu měla již dávno za sebou. Měla však vedle sebe mimořádně pubertálního mládence, patrně synka, který byl „na přes držku“ hned vzápětí po tom, co jsme v 11:00 hodin, tedy s půlhodinovým zpožděním, odstartovali z Amsterdamu. Obdivoval jsem nekonečnou míru trpělivosti holandské letušky, která vydržela nesmyslnou a systematickou buzeraci onoho teenagera a které teprve až někde daleko a vysoko nad Indií konečně trpělivost došla. Já bych ho na jejím místě nepochybně a s patřičným důrazem poslal tam, kam patří mnohem dřív, pravděpodobně ještě nad Střední Evropou.

Moje vyměněné místo tedy bylo o řadu dál, mezi dvěma staršími pány, z nichž jeden byl Australan (68) z Newcastleu a druhý Maor z Nového Zélandu (64), žijící v Brisbane v Austrálii. Oba pánové se jali se mnou bez zábran nenuceně konverzovat a tak jsem je musel zdvořile požádat, aby se mnou – s ohledem na nepřilíš valnou úroveň mojí jazykové způsobilosti – laskavě zacházeli šetrně, což oba ihned pochopili. Celý zbytek cesty do Sydney jsem měl jedinečnou příležitost poslouchat australskou angličtinu, která se foneticky dost odlišuje od té původní anglické, do níž jsem se v minulosti již několikrát snažil poněkud proniknout. Bylo to pro mne dost napínavé a také namáhavé, ale myslím, že jsme se všichni tři poměrně dobře bavili (oni asi víc), ale byli neobyčejně zdvořilí. Když si na to teď vzpomenu, mám dojem, že jsem díky své drzosti musel v Shakespearově jazyce říkat asi pěkné krávoviny. Měl jsem tedy skvělou a nečekanou příležitost se něco přiučit, i když mně z toho šla chvílemi hlava pěkně kolem, což s přibývajícím časem a vzrůstající vzdáleností od domova umocňovalo únavu.

Neměl bych vynechat alespoň pár poznámek a postřehů k cestování samému a pocitům, které jsem vnímal během letu a které pro mne byly celkem nové, protože jsem dosud necestoval tak daleko a tak velkým letadlem, jakým BOEING 747-400 beze-

sporu je. Bylo to na prvý pohled patrné už zvenku, když jsem ho vlastně poprvé z bezprostřední blízkosti zhlédl prosklenou stěnou čekárny amsterodamského letiště.

Především interiér je co do prostoru, vybavení a možností k ukrácení předlouhého letu, které se cestujícím nabízejí, velice zajímavý. Po obou stranách trupu letadla jsou v každé řadě tři sedadla, v nejjadnější části jsou čtyři řady po dvou sedadlech a šest dvousedadel je ještě v levé přední části, hned vedle centrální zásobárny a ohřívárny, nebo chladírny jídla a pití, která zabírá pravou přední část. Tato část letadla slouží současně jako základna k poskytování široké škály nejrůznějších služeb znaveným a zrudlým cestujícím. V nejrozsáhlejším prostoru pro cestující je uprostřed celkem 26 řad se čtyřmi sedadly vedle sebe. Tady sedí v jedné řadě, rozdělené dvěma uličkami, celkem 10 pasažérů a vypadá to jako pohled do prostorného kinosálu.

Každé místo má přípojku na sluchátka, která dostane každý pasažér současně s lehkou a příjemnou dekou a polštářkem pod hlavu ještě před startem. Kanálový volič s vypínačem osvětlení, v podobě malého bodového světla na čtení a s tlačítkem pro přivolání letušky, jsou umístěny v opěradle. Ze všech míst je dobře vidět na TV obrazovky, kde se vedle obligátně blbých amerických filmů občas objeví i něco slušnějšího. Když nebaví televize, je k dispozici ještě dalších 8, nebo 9 možností pro stereo poslech snad všech existujících hudebních žánrů, pochopitelně včetně dvou kanálů klasické hudby. Se zavřenýma očima jsem takto – kromě jiného – poslouchal kompletní nahrávku Smetanovy „Mé vlasti“ v podání amsterodamského symfonického orchestru. Během celé doby svého pětítýdenního pobytu jsem z nejrůznějších médií slyšel tolik české hudby, že mě to upřímně překvapilo a potěšilo. Musím říct, že to byl takový příjemný dotek domova, žádné nacionální dmutí hrudi nebo mysli. Jeho četnost a skladba repertoáru nade vši pochybnost potvrzovala oblibu české hudby ve světě.

Co je však velice příjemné, zajímavé a řekl bych i mimořádně užitečné, to jsou průběžně poskytované přesné informace o parametrech letu a o momentální pozici letadla, které se na obrazovce objeví pokaždé, když promítaný film skončí. Především je to pohled na barevnou, zdánlivě plastickou mapu s vyznačenou trasou již absolvovaného letu ukončenou siluetou letadla v místě, kde se v daném okamžiku právě nachází. S využitím nezákladnějších znalostí školního zeměpisu musí být každému patrná okamžitá poloha letadla s odlišně vyznačenou trasou následující části letu, kterou ještě zbývá absolvovat. Mimo to se na obrazovce opakovaně objevují všechny základní údaje jako letová výška, rychlost letu, doba zbývající do následujícího přistání, aktuální čas v místě momentální polohy letadla, totéž v místě přistání a venkovní teplota vzduchu. Jsou to naprosto vyčerpávající informace, takže kdyby náhodou muselo dojít k výsadbku, je člověk tak říkajíc ihned přesně v obraze. Kde se nachází příslušný padák, však neříkali ani při úvodní bezpečnostní informaci o použití záchranných vest. Silueta letadla se na obrazovce pohybuje relativně pomalu, ale velice přesně, protože i při změně směru pohybu, když je např. letadlo ještě na zemi, na letišti, při vjezdu nebo výjezdu z ranveje, reaguje podle toho, jak se letadlo otáčí. Vlastní cestování je dostatečně zpříjemňováno dobrým jídlem s možností výběru, pitím a celkově vlídným zacházením ze strany leteckého personálu.

Největším a zcela nečekaným překvapením pro mne byla trasa letu, protože jsem ve svých předběžných cestovních úvahách a představách předpokládal trasu poněkud jinou. Z Amsterodamu jsme letěli přes Berlín, Varšavu, Moskvu, dále směrem na jih přes Kazachstán a podél východních břehů Aralského moře. Tam jsme byli kolem 16:00 hodin pražského času a to už bylo slunce hodně nízko nad západním obzorem, takže břehy moře byly viditelné už jen díky odlesku paprsků zapadajícího slunce na hladině. Letěli jsme stále ve výšce 10 700 až 11 300 m, vysoko nad mraky, které pokrývaly prakticky celou Evropu, takže slunce svítilo až do svého úplného západu, k němuž došlo přibližně někde na rozhraní Afganistanu a Pákistánu. Jednu chvíli mně napadlo, jestli si náhodou nějaký pozorný mudžahedin, střežící v tamních neklidných krajích neochvějně svoji víru, nemůže splest naše letadlo – třeba jen z dlouhé chvíle či z přemíry bdělosti a ostražitosti – s cvičným terčem, nebo dokonce s nepřátelským strojem. Ale potom už byla úplná tma a let pokračoval díky Bohu naprosto klidně dál přes Indii, jižně podél Himalájí, přes Bangladéš, podél západního pobřeží Bengálského zálivu do Singapur, kde

jsme přistáli kolem 5:00 ráno tamního času po 12 hodin nepřetržitého letu. Pršelo stejně jako v Amsterdamu, možná víc, ale bylo asi 23°C teplo a vlhko.

Letiště v Singapuru je i v časném ránu zajímavé a rozsáhlé. Všude je záplava kvetoucích orchidejí a jiných tropických květin všech možných, ale vesměs nádherně barevných odstínů. Přibližně hodinová přestávka po dvanáctihodinovém letu přijde vhod jednak k protažení, ale i k bleskovému minináhledu do atmosféry letiště nejjihnějšího cípu jihovýchodní Asie. Teplo a všudypřítomné vlhko je asi nejvýraznější vjem, který upoutá ze všeho nejdříve patrně proto, že je to fenomén mně dosud známý jen z literatury a najednou jsem ho i přes vnitřní klimatizaci cítil naplno na vlastní kůži a vlastním nosem. Ten pocit lze i přes fungující klimatizaci přibližně vyjádřit snad jako odér, vycházející ze skříně plné vlhkého a poněkud zatuchlého šatstva. Ani časně ráno však zde nebrání čilému obchodnímu ruchu, který v budově letiště – v té době ještě ponořené do zdánlivého nočního klidu – nepřehlédnutelně pulzuje. A lze koupit skutečně všechno, potřebné i zcela nepotřebné, pokud jsou peníze a chuť k nakupování. Já jsem v té časně ranní, či vlastně pro mě ještě pozdní večerní době, neměl chuť už vůbec nanic, natož na nějaké nákupy a tak jsem se pomalu vydal zpět do letadla, kam jsem se po důkladné osobní prohlídce, spočívající v průchodu detektorem, kontrolou ručními detektory a roentgenem kabelky na doklady vrátil asi 10 minut před 6:00 hodinou. Ona dáma se synkem k mé radosti v Singapuru vystoupili a tak jsem si přesedl o řadu blíž k okénku, když prostřední sedadlo zůstalo prázdné a na krajním, do uličky, spal nějaký anglický chasník. Ten si dělal naděje, že se pro zbytek cesty do Sydney natáhne přes všechny tři sedadla, což také nejprve učinil, ale byl jsem neodbytný a tak mu nezbylo nic jiného, než se o ta tři sedadla se mnou spravedlivě podělit. Bylo to pro oba mnohem pohodlnější a mohl jsem konečně v klidu vychutnávat slasti i strasti mezikontinentálního cestování a chvílemi si i zdřímnout. Okénko, u kterého jsem v druhé části letu seděl, bylo v úrovni přední hrany pravého křídla, takže když se zanedlouho rozednilo, měl jsem nádherný výhled na svět pode mnou. A bylo opravdu na co koukat.

Ze Singapuru jsme startovali v 6:10 hodin místního času a namířili si to dále na jihovýchod. Bylo už světlo, ale zataženo a v okamžiku když jsme se dostali nad mračky, vylouplo se jakoby zázrakem krásné ráno. Můj předstartovní předpoklad při výběru místa v Praze se potvrdil a slunce svítilo na levou stranu letadla. Časně ranní „zataženo a děšt“ náhle zmizelo a tak jsem mohl na své pravé straně bez obtíží sledovat ubíhající zemi hluboko dole pod námi. Chvíli na to jsme přelétli rovník a náhle jsem byl na jižní polokouli. Trasa letu vedla stále na jihovýchod, podél východního pobřeží Indonésie, které je prakticky po celé délce lemováno hřebenem zčásti aktivních, ale i vyhaslých sopek. Shora je to úchvatná scenérie, neboť to vypadá jako pohled na nejpodrobnější plastickou mapu, vyvedenou do všech detailů. Rozhraní černých svahů sopek, pokrytých zbytky vyvřelé lávy a okolní krajinou je velice kontrastní a tedy i z výšky dobře znatelné. Z některých kráterů mírně vystupoval bílý dým, který nad vrcholy vytvářel malé obláčky. Bylo to pro mne velice poutavé a na pohled zcela nezvyklé, protože dosud jsem měl možnost vidět pouze v dálce dýmající Etnu, když jsme letěli na dovolenou do Tunisu.

Přelétli jsme Timorské moře a nejprve v dálce před námi, ale po chvíli i pod námi se objevilo severní pobřeží Austrálie. Celou cestu se mně honilo hlavou mnoho věcí, některé aktuální, některé už časově vzdálenější. Při prvním pohledu na severní australské pobřeží se mně vybavila tak intenzivní vzpomínka na tátu, že jsem měl pocit jeho téměř fyzické přítomnosti na sousedním prázdném sedadle.

Díval jsem se z té výšky dolů a pode mnou se začala odvíjet nekonečná pustina australského kontinentu. Vytáhl jsem z kapsy diktafon, a abych pokud možno nic nevynechal, zaznamenával jsem, co jsem viděl, neboť spoléhat na svoji vlastní paměť je velice ošidné. Palubní počítač mně při přeletu pobřeží kromě jiného sdělil, že nás čeká ještě 3 303 km letu a do přistání v Sydney zbývají 3 hodiny a 36 minut. Potom se pod námi rozprostřela nekonečně rozsáhlá plocha australské pouště s vyschlými řecišti a s nepředstavitelně pestrou škálou barevných odstínů zemského povrchu.

Přesný popis všeho co je vidět, je téměř nemožný, protože povrch země tvoří žluté, hnědé, béžové, červené a černé plochy s mnoha a mnoha dalšími modifikacemi neustále se střídajících barevných změn a jejich více než překvapivých variací a odstínů. Nedá se to nijak přesněji popsat. Dosud nikdy jsem nic podobného neviděl. Je to

pozoruhodné, i když je to jen poušť. Snad nějak podobně si při pohledu na místy převážně červený povrch země představuji povrch Marsu, nebo nějaké jiné planety. Ta pustá, sluncem zalitá zem, která z výšky 11 300 m vypadá značně nehostinně, přece jen sem tam ukazuje stopy vegetace. Stromy, nebo jejich malé skupinky jsou však velice řídké rozmístěné. Fantazie kupodivu taky trochu – i když už značně ospale – pracuje a tak si postupně vybavuji známé fotografie australského buše, horko a modré nebe, a když mě pravidelná informace upozorní, že venku za okénkem letadla je v naší letové hladině právě teď aktuálních -51°C pod nulou, nechce se tomu ani příliš věřit. Krajina se stále mění, pod námi jsou patrné velké zcela bílé plochy, a kdyby to nebylo v geografickém středu australského kontinentu, mohl by to být klidně i sníh. Nedovedu posoudit co to je, zda vápenec, nebo sůl – každopádně to z výšky vypadá impozantně.

Chvillemi se mi zavírají oči – u nás doma je už velmi časně ráno – a přestože slunce neurvale svítí, dá se i docela spokojeně dřímat, zvláště když trochu zatáhnu roletu na okénku. Dřímání netrvá však dlouho, protože se podává poslední část letového menu – oběd – a mimo to jsou hluboko pod námi jasně patrné známky civilizace a blížícího se jihovýchodního pobřeží a tedy i konce tohoto velezajímavého letu. Potom už přichází na řadu přelet Modrých hor a za malou chvíli obléhá Jumbo Jet velkým pravotočivým obloukem Sydney a nalétává na přistávací dráhu přímo v Botany Bay. Při tomto manévru je město jako na dlani a kromě obecně známých bodů, nebo symbolů jakými jsou Harbour Bridge, Opera House a výškové budovy v City, se do nedohledna táhne zástavba rodinných domů. To už ale letadlo šťastně přistává a po mnoha hodinách letu se konečně mohou postavit na pátý kontinent a dýchnout si australského vzduchu. Letiště Kingsford-Smith je vzdušný přístav Sydney situovaný nedaleko centra, kde se doslova přistává z moře. Hlavní přistávací NORTH-SOUTH RUNWAY je totiž docela obyčejná zemní sypaná hráz, vybudovaná patrně pro nedostatek místa přímo v prostoru zátoky BOTANY BAY. Způsob zakládání i velice zajímavé konstrukční řešení této stavby jsem si mohl později podrobně prohlédnout – společně s mnoha jinými a neméně zajímavými exponáty – v Technickém muzeu. O tom však později, protože do muzea jsem hned po přiletu opravdu nešel.

1. den - pondělí 21. 10.

V první chvíli vzduch voní stejně jako v Ruzyni nebo na Shipholu, ale vše další má poměrně rychlý spád. Bylo jaro, pondělí 21. října 1996, 15:15 hod. podle zdejšího časového vyjádření 3:15 PM.

V Praze bylo v tu dobu 7:15 hodin ráno a podzim, po nepříliš vydařeném létě. Po rychlém a nekomplikovaném odbavení mě v hale vítá strejda slovy: „Kdo by si byl pomyslel, když jsme kdysi dávno spolu chodívali po Praze, že si to někdy zopakujeme na druhém konci světa v Sydney“.

V tu chvíli mně napadá, že jsem přicestoval skutečně jen ze sousedního města. Mám dojem, že celá ta dlouhá cesta z dalekého severozápadu, přes tři kontinenty, byla jen snem, z něhož jsem se právě probudil. To přece nemůže být tak dlouho, co jsem jako malý kluk s ním chodíval. Pamatuji si toho hodně z té doby. Většinou i s detaily, na rozdíl od aktuálních událostí třeba právě uplynulého dne, nebo týdne, kdy souboj s vlastní pamětí připomíná sysifovské úsilí a mnohdy bez konkrétního výsledku. I to loutkové divadlo v Dejvicích, které nám dvěma vykuleným malým klukům strejda hrál v podvečer 14. února 1945, když jsme tam přijeli z vybombardované Moráně... Letmý pohled do zrcadla a vzpomínka na moje vnučky, mě rázem vracejí do přítomnosti. Současné datum nesmlouvavě připomíná, že to bylo už před více než 51 lety. Trochu mně to připadá jako pohyb v čase, a s tím související rychlé časové posuny, které jsou sice logicky vysvětlitelné, které však nevnímám ani nechápu a upřímně řečeno se o to z mnoha dobrých důvodů ani příliš nesnažím. Jaro, únava po cestě a mnoho čerstvých zážitků z cesty a z uvítání, to je začátek mých australských prázdnin, které se mně na příštích 5 týdnů právě teď otevírají.

S časovým odstupem vzpomínám na první dojmy a pocity, které se mně honily hlavou, když jsem se ocitl prvně na protilehlé straně zeměkoule. Nebylo to určitě nic vznešeného, co mě napadalo a zcela přesně to už asi vyjádřit nedokážu, ale byl to příjemný pocit jakési jistoty. Hlavním a velmi silným dojmem je skutečnost, že člověk má po tolika hodinách letu pevnou půdu pod nohama, že dýchá čerstvý

a příjemně dýchateľný vzduch, že má slunce nad hlavou a že se nechá velmi rád unášet událostmi, protože vlastně nic jiného dělat nemůže a upřímně řečeno ani nechce. Toto vědomí startuje příjemný pocit absolutní úlevy, kterou jsem naposledy pocítil někdy velice dávno, když jsem byl ještě kluk. Udivilo mě to a současně potěšilo, že jsem na to dosud nezapomněl. Byl jsem, jednoduše vyjádřeno, celkově vláčný a příjemně odevzdaný. Neurovnaný příval dojmů a pocitů po chvíli přerušila Yvonka, která přijela na letiště. Oba nás naložila a odstartovali jsme směrem Bexley North, což je relativně velice blízko. Slovo relativně užívám zcela záměrně, protože zdejší vzdálenosti jsou ve srovnání s tím, na co jsme zvyklí u nás doma, přece jen o něčem jiném.

V Shaw St. 27 mě velice mile přivítala teta a souběžně se starostlivým dotazem zda nemám hlad, jsem byl uveden do svého připraveného a cedulí U Franty předem označeného pokoje. Měl bych asi napsat – do svého dočasného pokoje, avšak od roku 1968 se tomuto slovu pokud možno vyhýbám a když je to možné, nepoužívám ho. I když je něco skutečně dočasné, vzbuzuje ve mně to samotné slovo vždy poněkud podezřelé pocity od doby, kdy do naší země vtrhli Rusové a „dočasné“ tam pobývali dlouhých 21 let. Otevřel jsem kufr a dýchlo na mě horko. Jeho obsah byl cestou z Amsterdamu v letadle něčím dobře zahříván, takže jsem měl dojem, že parkoval celou cestu patrně někde na výfuku, nebo v jeho těsné blízkosti. Usoudil jsem tak z toho, že importované Pardubické perníčky působily svojí slisovanou formou jako vakuově balená čínská polévka s nudlemi.

Vybalil jsem, navštívil koupelnu a s převelikou chutí jsem si dal po cestě sprchu. Bylo pěkné jarní odpoledne, rozkoukával jsem se kolem sebe a současně odpovídal na dotazy všeho druhu. Večer dorazila Danička s Olivierem a po příchodu kompletního teamu Gaskoňců z Arncliffe jsem měl pocit, že je vítána přinejmenším vládní delegace v rámci významné státní návštěvy. Tím byl definitivně odstartován můj pobyt v Austrálii.

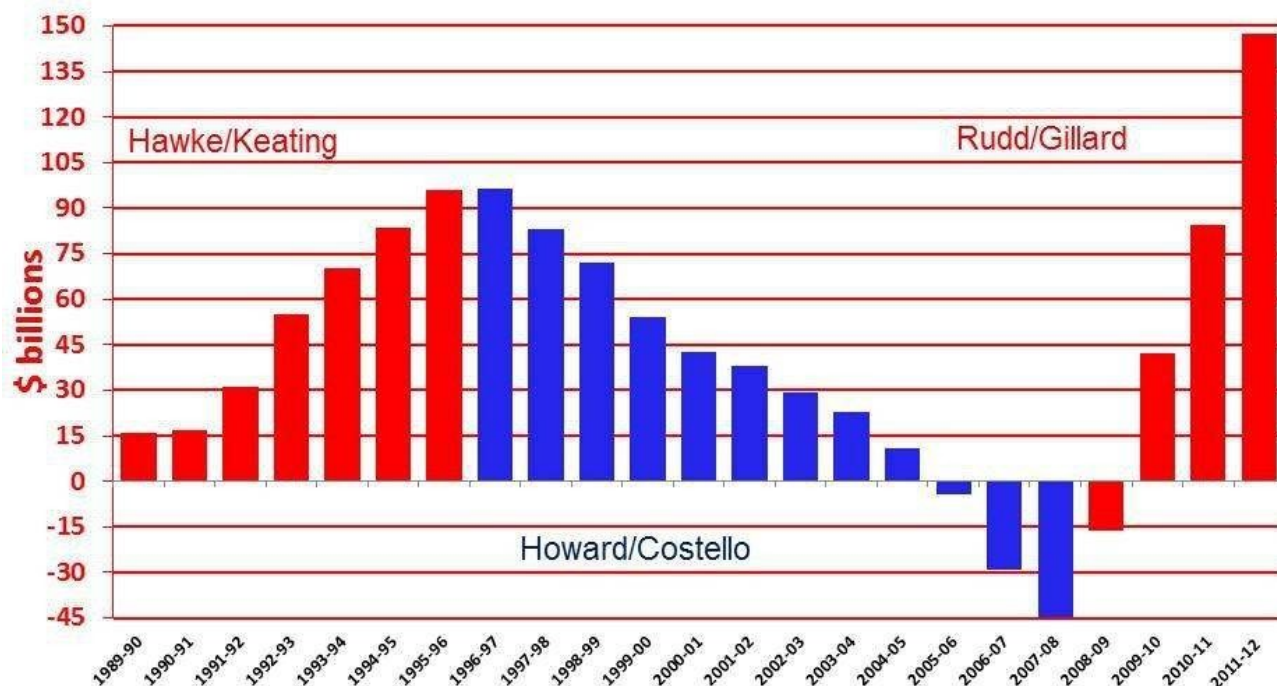
Úplně samostatnou kapitolou je časový rozdíl. Při cestě do Austrálie to bylo +8 hodin, při cestě zpět (vzhledem k změně středoevropského času na zimní a východoaustralského na letní) to bylo plných 10 hodin. Byl jsem zvědav, jak se s tím srovnám a musím konstatovat, že to srovnávání není nic, bez čeho bych se neobešel. V prvních dnech jsem si v Sydney připadal jako ve snách a taky jsem zkraje ani pořádně nevěděl, zda sním, nebo bdím. Přes den jsem chvílemi klímbal, ale přibližně týdenní aklimatizaci jsem prisuzoval hlavně značné únavě, kterou jsem si sebou přinesl z pracovního fofru před odletem. Zpátky domů jsem neměl prakticky žádné potíže, jen jsem byl pár dní ráno velice časně vyspalý. To však trvalo jen 3 nebo 4 dny a bylo srovnáno. Domnívám se, že to bylo naopak díky tomu, že jsem byl po pěti týdnech tak báječně odpočinutý, že už něco podobného téměř nepamatuji.

První dojmy obvykle nebývají příliš směrodatné, avšak moje první australské dojmy byly velice příjemné. Bylo to nepochybně dáno milým přijetím, jarním sluníčkem, ale i jednoznačným vědomím, že jsem 16 500 km od domova a že mně vlastně nikdo nemůže dohonit ani telefonem, protože s výjimkou domova jsem nikomu telefon nesdělil. Musím přiznat, že to bylo docela příjemné vědomí neotřesitelné autonomie, které mně umožňovalo nerušeně odstartovat postupné zkoumání Austrálie. Nejprve přišlo na řadu nejbližší okolí a pár užitečných bezpečnostních upozornění jako například, že při vstupu do vozovky je moc užitečné upnout svoji pozornost nejprve vpravo, protože odtud může přijít první, nebo třeba i poslední kontakt s příjíždějícím autem. Že to byly rady navýsost důležité, jsem se v prvních dnech přesvědčoval stále. Při snaze o respekt ke všem dobrým radám a při veškeré průvodcovské péči o mě jsem začal pečlivě pozorovat Austrálii ze všech možných stran. Bylo to pro mě neobyčejně zajímavé a s vědomím, že jsem měl dostatek podrobných a zasvěcených informací, takřikajíc z první ruky a navíc v jazyce mateřském, prakticky umožňovalo bez omezení mnohé.

(pokračování)

**ČLENSKÉ PŘÍSPĚVKY NEBO VĚSTNÍK 2013
\$25 MĚLY BÝT ZAPLACENY DO 31. 1. 2013**

Government Net Debt

Source: 2012-13 MYEFO

ODSUN jako TRAGICKÉ ZAKONČENÍ SEDMI STOLETÍ TRVAJÍCÍHO STÝKÁNÍ A POTÝKÁNÍ ČECHŮ A NĚMCŮ V JEDNOM STÁTĚ (2) © Radek Klempera 1997

IV. ČSR - národní nebo občanský princip státu?

28. října 1918 vzniká Československá republika, v které ale mimo Čechů bude žít i 3.5 miliónu Němců, milión Maďarů, dále Židé, Slováci, Poláci a Ukrajinci. Naráží zde na sebe právo národa na sebeurčení, které požadují čeští Němci, a trvání na historických hranicích, na kterých trvá československá vláda a posílá do pohraničí armádu. Československé vládě dají za pravdu spojenci na Versailleské mírové konferenci. 60% průmyslu rozpadlé monarchie zůstává na území nově vzniklé ČSR. V ČSR tvořili Češi o něco málo více než 50%. ČSR neměla sjednocující ideu pro všechny národnosti, které zde žily. Vyzdvihování husitství, obrozenectví, legionářství a sokolské tradice vztahy mezi národnostmi, hlavně mezi Čechy a Němci, dále zkomplikovalo. Karel Čapek a Tomáš Garigue Masaryk často přemýšleli, zda se stát neměl jmenovat jinak. V prosperitě 20. let se zdálo, že občanský princip zvítězí nad principem národnostním, jak o tom snil TGM. 1. republika ale nedostala šanci.

Celosvětová krize v roce 1929 zasáhla i Československo. Z půl miliónu nezaměstnaných v ČSR je právě 400 000 v Sudetech. Textilky propouštějí a snadné svěst vše na pražskou vládu. Henleinovské hnutí začíná heslem „Svobodu a chléb“. V pohraničí krize vrcholí v roce 1934, tedy v době, kdy v sousedním Německu začíná díky zbrojení konjunktura. Němci z pohraničí získávají příležitostnou práci v Německu. Podmínkou jejího získání je ale členství v Henleinově straně (tou byla nejdříve „Sudetendeutschenheimatsfront“ a později známější „Sudetendeutschenpartei-SdP“). V letech 1936-37 přestala mezi Čechy a Němci v pohraničí tolerance a sousedé se ani nezdraví. Německo v té době slaví úspěchy, vstup Wehrmachtu do Porýní, vítězný plebiscit v Sársku a hospodářský vzestup. Čeští Němci jsou v ČSR vnímáni jako příslušníci 5. kolony a německé podniky proto nedostávají zbrojní zakázky. V parlamentních volbách v květnu 1935 získala SdP 1 250 000 hlasů a v obecních volbách

v květnu a červnu 1938 pro ni hlasuje dokonce 99% všech Němců. Program SdP je jasný: „Heim ins Reich“, připojení k říši.

V. Mnichov a válka

V noci z 28. na 29. září 1938 je v Mnichově podepsána Mnichovská dohoda, což je obětování ČSR západními spojenci. Po Mnichovské dohodě uteklo nebo bylo vyhnáno 160 000 Čechů, ale i tisíce Židů a německých antifašistů. Od října do prosince 1938 je zde zatčeno 2 500 sudetských Němců a odesláno do koncentračního tábora Dachau.

15. března 1939 dochází k okupaci zbytku českých zemí a všem je jasné, že Hitlerovi nejde jen o německé menšiny v zahraničí. Po zavření českých vysokých škol, objevení řešení české otázky a prvních Čechů v koncentračních táborech se poprvé v českém ilegálním tisku objevuje požadavek vysídlit sudetské Němce. Po porážce Francie v roce 1940 se mění spojenecká doktrína a od té doby to není válka proti nacismu, ale válka se mění na protiněmeckou. Po slavných slovech Rudolfa Hesse: „Hitler ist Deutschland, Deutschland ist Hitler“ se termín „bezpodmínečná kapitulace“ stal součástí spojenecké doktríny. Tím se změnil i vztah spojenců k německým menšinám. Po bombardování Londýna Churchill slibuje: „Pomstíme se“. V té době se v Londýně objevují první úvahy o poválečném odsunu Němců z Polska, později i z ČSR. Mezi nejhörlivější přívržence odsunu patří paradoxně bývalí Mnichované, kteří se nejvíce zastávali německých menšin a nyní poznali, že byli oklamáni. V obsazených zemích zesílil teror. Židé, kteří zde žili přinejmenším tak dlouho jako Němci, mizí v koncentračních táborech. Mnozí z nich se mimo jiné hlásili k německé národnosti. Po krutostech 2 světové války, miliónech mrtvých a vypálených vesnicích sílila v celé Evropě na jedné straně touha po pomstě a na druhé straně snaha, aby se nic podobného nemohlo již nikdy opakovat.

VI. Odsun jako reakce na 2. světovou válku

Po skončení 2 světové války se idea etnicky čistých národních států po 150 letech tragicky naplňuje. Z Polska před postupující Rudou armádou utíká kolem 6 miliónů Němců. V ČSR má odsun po válce 2 fáze. 1. fáze začíná hned po skončení 2 světové války, v květnu 1945 tzv. divokým odsunem. Tento divoký odsun byl skutečně vyhnáním, protože o něm nerozhodla vláda na základě mezinárodních smluv, jako tomu bylo v druhé fázi. Tento divoký odsun byl organizován místními národními výbory, pokud již byly zkonstituovány, nebo Čechy, kteří zde žili. Podílely se na něm také revoluční gardy, jimž občané pro jejich zkratku RG přezdívali rabovací gardy. Z těchto gard se později staly pohraniční pluky SNB, které pak sehrály negativní úlohu za komunistického puče v únoru 1948, kdy byly povolány do Prahy a tam zavražďovaly občany. Při tomto divokém odsunu zemřelo mnoho sudetských Němců a to různým způsobem, buď na vysídlení jako tomu bylo při pochodu z Brna nebo byli zavražděni při rabování jejich majetku. Kolik sudetských Němců zemřelo, nikdo neví. Češi připouští desítky tisíc mrtvých, nejčastěji 20 000, sudetští Němci uvádějí stovky tisíc mrtvých, což je velice pravděpodobně přehnané. Toto zabíjení je často nazýváno českou stranou jako excesy, s čímž souhlasím, protože to nebylo vládou organizované zabíjení (jako byl holocaust) prováděné armádou. Divoký odsun, který byl doprovázen krádežemi, vraždami a znásilňováním, nebyl bohužel jiný než válka, která ho předcházela.

Na konferenci nejvyšších představitelů vítězných velmocí (USA, VB a SSSR), která jednala na přelomu července a srpna roku 1945 v Postupimě u Berlína o všech zásadních otázkách plynoucích z porážky Německa, byl v návaznosti na jejich předchozí stanoviska schválen odsun Němců z Československa, Maďarska a Polska. Podrobné směrnice k jeho provedení, jež měly zajistit pořádaný průběh odsunu oboustranně prostého násilí a jiných nehumánních činů, byly 20. listopadu 1945 schváleny spojeneckou Kontrolní radou. Na jejich základě byla pak počátkem roku 1946 v Československu zahájena 2. fáze odsunu Němců. Celý proces byl definitivně ukončen na jaře roku 1947. V Československu poté zůstalo asi 200 000 Němců ze smíšených manželství, odborníků a antifašistů. Tuto fázi odsunu podle mne můžeme nazvat vysídlením. Tento odsun byl již organizován vládou a prováděn bezpečnostními složkami a nedocházelo při něm k násilnostem jako při tzv. divokém odsunu. Celý odsun byl doprovázen zbavením občanství a zabavením movitého a na výjimky i nemovitého majetku sudetských Němců, což spojenci uznali jako součást reparace.

Tento majetek sudetských Němců byl později dán Čechům, kteří dobrovolně odešli do pohraničí.

Myslím si, že tento odsun, který je přirovnáván k rozvodu, byl i přes to, že tak tragicky ukončil soužití Čechů a Němců v jednom státě, ve své době nutný. Nenávist mezi Čechy a Němci byla po těch všech mrtvých Češích v koncentračních táborech a bitvách snad na všech frontách od Anglie přes Saharu až po Rusko tak obrovská, že nebyla naděje na možnou další spolupráci mezi těmito dvěma etnikami v jednom státě. Nenávist a zabíjení nebyly jen doménou Čechů. Zfanatizovanost celého německého národa byla tak velká, že po skončení 2 světové války mezi Němci vznikli tzv. werwolfové (vlkodlaci). Vlkodlak je zvíře, které je přes den člověk, který se neodlišuje od jiných, ale v noci se mění ve skutečné zvíře, které touží jenom po zabíjení. Fenomén werwolfů nebyl charakteristický jenom pro české pohraničí, werwolfové byli po válce i v samotném Německu a zabíjeli Němce, kteří začali spolupracovat se spojenci a sami spojenci si s nimi nevěděli rady.

VII. Otázka morálnosti a nutnosti odsunu

U odsunu musíme odlišovat dvě věci, a to: morálnost a nutnost. Odsun nebyl morální, ale byl nutný. Jak už jsem psal, nenávist mezi těmito etnikami byla tak velká, že nebyla naděje na jejich spolupráci. Existovaly pouze dvě možnosti a to: buď odstoupení pohraničí se sudetskými Němci Německu, což by byl, vzhledem k tomu, že jsme na straně spojenců vyhráli válku, nesmysl, nebo tuto menšinu odsunout bez území do Německa, což bylo pro Čechy přijatelnější.

Když už jsem u těch dvou stránek každé věci a to té morálnosti a nutnosti, uvedu několik jiných příkladů. Např. bombardování Drážďan ze strany spojenců v únoru 1945 podle mne nebylo ani morální ani nutné, protože tam nebyla žádná německá armáda ani vojenské továrny. Tudíž je to podle mne jako systematické bombardování a zabíjení civilistů válečný zločin, za který měli být příslušní vojáci a popř. politici potrestáni. Bombardováním Drážďan se spojenci nechali vyprovokovat a klesli na úroveň nacistického Německa.

Jiná otázka je např. svržení atomové bomby na Hirošimu a Nagasaki. Nikdo nepochybuje, že to bylo nemorální a pokud se vedou diskuse, tak jenom jako o tom, zda to bylo nutné nebo ne. Jedna strana tvrdí, že bez shoení atomových bomb by válka trvala přinejmenším ještě jeden rok a vylodění Američanů v Japonsku by si vyžádalo přinejmenším 1 milion životů amerických vojáků. Druhá strana (tím nemyslím Japonce, ale všechny odpůrce svržení atomových bomb) tvrdí, že Japonsko bylo již stejně před kapitulací a trvalo pouze na tom, aby císař mohl zůstat. Američané přesto, že chtěli bezpodmínečnou kapitulaci a také ji dosáhli, nakonec císaře u moci nechali, a tudíž se zdá, že tu podmínku Japonců mohli stejně přijmout. V poslední době se objevu třetí názor, který tvrdí, že svržení atomových bomb nemělo nic společného (nebo jen málo) s 2. světovou válkou, ale se 3. světovou válkou (resp. s jejím předejitím). Tento názor tvrdí, že Američané svržením atomových bomb chtěli dát SSSR a Stalinovi výstrahu, aby se neodvažoval rozpoutat 3. světovou válku a že tvrzení některých lidí, že Američané by ve 3. světové válce stejně nepoužili atomové zbraně a tudíž, že lze bez obav USA napadnout, je mylné. Možná, že mrtví z Hirošimy a Nagasaki zachránili miliardy lidských životů, životů lidí, kteří by zemřeli ve 3. (bezpochyby atomové) světové válce.

Ještě jeden příklad bych chtěl uvést, a to vyzbrojování diktátora Somozy a jemu podobných Američany. Nikdo v té době nepochyboval, ani v budoucnu nebude pochybovat, že to bylo nemorální. Otázka se vždy vedla a bude věst, zda to bylo nutné. Ti, co to obhajují, to obhajují jako nutné zlo podle teorie menšího zla, odpůrci budou tvrdit, že není menší zlo, když místo Ortegy zabijí lidi Somoza.

VIII. Tolik diskutované dekry prezidenta republiky - o čem vlastně byly?

19. května 1945 vydává prezident republiky dekret č. 5/1945 Sb. „o neplatnosti některých majetkově-právních jednání z doby nesvobody a o národní správě majetkových hodnot Němců, Maďarů, zrádců a kolaborantů a některých organizací a ústavů“. V § 2 se uvádí: „Majetek osob státně nespolehlivých na území Československé republiky dává se pod národní správu podle dalších ustanovení tohoto dekretu“. V § 4 písmena a) se uvádí, že za osoby nespolehlivé se považují mimo jiné osoby národnosti německé nebo maďarské. Podle § 6 se za osoby národnosti německé nebo maďarské považují osoby, které při kterémkoliv sčítání lidu od roku 1929 se přihlá-

sili k německé nebo maďarské národnosti nebo se staly členy národních skupin nebo útvarů nebo politických stran sdružujících osoby německé nebo maďarské národnosti. Podle § 7 zavedení národní správy příslušelo místnímu, popř. okresnímu národnímu výboru, nebo v místech, kde byla místo národního výboru jmenována správní komise, resp. správní komisař, patřilo zavedení národní správy do jejich příslušnosti. Podle § 24 odst. 2) mohli z osob německé a maďarské národnosti, pokud jde o dělníky, rolníky, živnostníky, drobné a střední podnikatele, úředníky, příslušníky volných povolání a osoby v podobném sociálním postavení, resp. jejich dědicové, žádat o vynětí svého majetku z národní správy a o jeho vrácení, jestliže mohli hodnověrně prokázat, že byli obětí politické nebo rasové perzekuce a zůstali věrni demokraticko-republikánské státní myšlence Československé republiky. Za porušení tohoto dekretu bylo v § 26 uvedeno, že nešlo-li o čin přísněji trestný, byl dotyčný potrestán za přečin trestem na svobodě do 5 let a peněžitým trestem do 10 milionů korun, případně úplným nebo částečným zabráním majetku. 21. června vydá prezident republiky dekret č. 12/1945 Sb. „o konfiskaci a urychleném rozdělení zemědělského majetku Němců, Maďarů, jakož i zrádců a nepřátel českého a slovenského národa“. V preambuli tohoto dekretu se říká, že prezident „vychází vstříc volání českých a slovenských rolníků a bezzemků po důsledném uskutečnění nové pozemkové reformy a je veden snahou především jednou pro vždy vzít českou a slovenskou půdu z rukou cizáckých a maďarských statkářů, jakož i z rukou zrádců republiky a dát ji do rukou českého a slovenského rolnictva a bezzemků“. Podle § 1 odst. 1) se s okamžitou platností a bez náhrady konfiskoval pro účely pozemkové reformy zemědělský majetek, který je mimo jiné ve vlastnictví všech osob německé národnosti bez ohledu na státní příslušnost. V § 1 odst. 2) je uvedeno, že osobám německé a maďarské národnosti, které se aktivně zúčastnily boje za zachování celistvosti a osvobození Československé republiky, se zemědělský majetek podle odst. 1) nekonfiskuje. Německá a maďarská národnost zde byly definovány stejně jako v dekretu č. 5/1945. Zemědělským majetkem se podle § 4 rozumí zemědělskou a lesní půdu, k ní patřící budovy a zařízení, závody zemědělského průmyslu sloužící vlastnímu zemědělskému a lesnímu hospodářství, jakož i movité příslušenství (živý a mrtvý inventář) a všechna práva, která jsou spojena s držbou konfiskovaného majetku nebo jeho části. Tímto dekretem a jeho § 6 odst. 1) se zřídil Národní pozemkový fond, který tento konfiskovaný majetek spravoval. Půda se podle § 7 přidělovala do vlastnictví osob slovanské národnosti, a to následovně:

- 1) deputátníkovi a zemědělskému dělníkovi ve výměře až do 8 ha orné anebo až do 12 ha zemědělské půdy vzhledem na její bonitu,
- 2) malozemědělci ve výměře doplňující jim dosud vlastněný pozemkový majetek nejvýše do 8 ha orné anebo až do 12 ha zemědělské půdy vzhledem na její bonitu,
- 3) mnohočlenné zemědělské rodině ve výměře doplňující jí dosud vlastněný pozemkový majetek nejvýše do 10 ha orné anebo až do 13 ha zemědělské půdy vzhledem na její bonitu,
- 4) dělníkům, veřejným a soukromým zaměstnancům a maloživnostníkům pro stavbu vlastního domu anebo na zařízení zahrady ve výměře nejvýše do 0.5 ha
- 5) obcím a okresům k veřejným účelům
- 6) stavebním, zemědělským a jiným družstvům složeným z oprávněných uchazečů podle 1), 2), 3) a 4) Uchazeči 1) až 5) si zvolili při místním národním výboru rolnickou komisi skládající se nejvíce z 10 členů. Zástupci místních rolnických komisí si zvolili na schůzi okresní rolnickou komisi, která mohla mít také nejvíce 10 členů. Místní rolnická komise vypracovala přidělový plán s návrhem na úhradu a předložila ho okresní přidělové komisi a ta pak vypracovala přidělový plán a rozvrh úhrad pro celý okres a ten buď byl platný, pokud mezi místními rolnickými komisemi nebylo rozporů nebo byl postoupen Ministerstvu zemědělství, které s dobrozdáním zemského národního výboru rozhodovalo příslušné spory. Příděl půdy podle tohoto dekretu nebyl zadarmo, ale za úhradu, která se určovala podle výnosnosti, polohy, vzdálenosti a stavu obdělávání půdy (hnojení, setba a sadba) a podle majetkových a rodinných poměrů přidělnice.

25. října 1945 prezident republiky vydal dekret č. 108/1945 Sb. „o konfiskaci nepřátelského majetku a Fondech národní obnovy“. Podle § 1 odst. 1) se konfiskoval bez náhrady (pokud se již tak nestalo) pro ČSR majetek nemovitý i movitý, zejména i majetková práva (jako pohledávky, cenné papíry, vklady, nehmotná práva) mimo

jiné fyzických osob národnosti německé nebo maďarské, s výjimkou osob, které prokázaly, že zůstaly věrný ČSR, nikdy se neprovinily proti národům českému a slovenskému a buď se činně zúčastnily boje za její osvobození, nebo trpěly pod nacistickým nebo fašistickým terorem. Z konfiskace byla podle – 2 odst. 1) dále vyňata, všem fyzickým osobám, jejichž majetek byl konfiskován, ta část movitého majetku, která byla nevyhnutelně nutná k ukojení životních potřeb nebo k osobnímu vykonávání zaměstnání těchto osob a jejich členů rodiny (jako oděv, peřiny, prádlo, domácí nářadí, potraviny a nástroje). Podrobnosti o rozsahu tohoto majetku stanovila vláda nařízením. Z takto konfiskovaného majetku se přidělovaly jednotlivé majetkové podstaty za úhradu do vlastnictví zemím, okresům, obcím a jiným veřejnoprávním korporacím, zejména zájmovým a kulturním, družstvům a fyzickým osobám, u kterých se přihlíželo zejména, zda to byli účastníci národního odboje a jejich pozůstalí rodinní příslušníci, zda to byly osoby poškozené válkou, národní, rasovou nebo politickou perzekucí, zda to byly osoby vracející se do pohraničí, které byly nuceny opustit, nebo do vlasti z ciziny a zda to byly osoby, které v důsledku územních změn přeložily své bydliště na ostatní území ČSR.

2. srpna 1945 vydal prezident republiky ústavní dekret č. 33/1945 Sb. „o úpravě československého státního občanství osob národnosti německé a maďarské“. Podle § 1 odst. 1) českoslovenští státní občané národnosti německé nebo maďarské, kteří podle předpisů cizí okupační moci nabyli státní příslušnost německou nebo maďarskou, pozbyli dnem nabytí takové státní příslušnosti československého státního občanství. Podle § 1 odst. 2) ostatní českoslovenští státní občané národnosti německé nebo maďarské pozbyli československého státního občanství dnem, kdy tento dekret nabyl účinnosti (tj. dnem vyhlášení neboli 2. srpna). Podle § 1 odst. 3) se tento dekret nevztahuje na Němce a Maďary, kteří se v době zvýšeného ohrožení republiky (podle § 18 dekretu prezidenta republiky ze dne 19. června 1945 č. 16/1945 o potrestání nacistických zločinců, zrádců a jejich pomahačů a o mimořádných lidových soudech se touto dobou rozumí doba od 21. května 1938 do dne, který bude určen vládním nařízením) přihlásili v úředním hlášení za Čechy nebo Slováky. Podle § 1 odst. 4) se Češi, Slováci a příslušníci jiných slovanských národů, kteří se v této době přihlásili za Němce nebo Maďary, přičemž byli donuceni nátlakem nebo okolnostmi hodnými zvláštního zřetele, neposuzují podle tohoto dekretu jako Němci nebo Maďari, schválili krajský národní výbor osvědčení o národní spolehlivosti, které vydá příslušný okresní národní výbor (okresní správní komise) po přezkoumání uvedených skutečností. Podle § 2 odst. 1) se osobám spadajícím pod ustanovení § 1, které prokázají, že zůstaly věrný ČSR, nikdy se neprovinily proti národům českému a slovenskému a buď se činně účastnily boje za její osvobození, nebo trpěly pod nacistickým nebo fašistickým terorem, zachovává československé státní občanství. Podle § 4 odst. 1) se pro účely tohoto dekretu posuzují provdané ženy a nezletilé děti samostatně. Podle § 4 odst. 2) se žádosti o navrácení československého státního občanství, které podají manželky a nezletilé děti československých státních občanů, mají posuzovat blahovolně a do jejich vyřízení se žadatelé považují za československé státní občany. Podle § 5 tohoto dekretu pozbývají československého státního občanství dnem, kdy tento dekret nabyl účinnosti (tj. vyhlášením 2. srpna 1945), i Češi a Slováci a příslušníci jiných slovanských národů, kteří se v době zvýšeného ohrožení republiky (viz výše) ucházeli o udělení německé nebo maďarské státní příslušnosti, aniž k tomu byli donuceni nátlakem anebo zvláštními okolnostmi.

(Pokračování)

Karel Čapek - PROČ NEJSEM KOMUNISTOU?

Tato otázka se z čistě jasna vynořila mezi několika lidmi, kteří byli nakloněni čemu-koli spíše než tomu, aby se bavili politikou. Je jisto, že by nikdo z přítomných nepoložil otázku „Proč nejsem agráříkem“ nebo „Proč nejsem národním demokratem?“ Nebýti agráříkem neznamená ještě žádný určitý názor nebo životní víru; avšak nebýti komunistou znamená býti nekomunistou; nebýti komunistou není pouhý zápor, nýbrž jisté krédo.

Pro mne osobně je ta otázka úlevou; neboť tuze bylo třeba nikoli polemizovat s komunismem, nýbrž hájit se sám před sebou z toho, že nejsem komunistou a proč jím

nemohu být. Bylo by mi lehčeji, kdybych jím byl. Žil bych v domnění, že přispívám co nejřízněji k nápravě světa; domníval bych se, že stojím na straně chudých proti bohatým, na straně hladových proti žokům peněz; věděl bych, jak o čem smýšlet, co nenávidět, čeho nedbat. Místo toho jsem jako nahý v trní: s holýma rukama, nekryt žádnou doktrínou, citě svou bezmoc pomoci světu a nevěda často jak chránit své svědomí. Je-li mé srdce na straně chudých, proč u všech všudy nejsem komunistou? Protože mé srdce je na straně chudých.

Viděl jsem bídu tak palčivou a nevýslovnou, že mi zhořklo vše, čím jsem. Kdekoli jsem byl, běžel jsem od paláců a muzeí podívat se na život chudých v ponižující roli bezradného diváka. Nestací dívat se a nestací soucítit; měl bych žít jejich životem, ale bojím se smrti. Tato všivá nelidská bída není nesena na štítě žádné strany; do těch strašných pelechů, kde není ani hřebík na oběšení, ani špinavý hadr na podestlání, křičí komunismus z opatrné dálky: tím je vinen společenský řád; za dva roky, za dvacet let zavlaže prapor revoluce, a pak...

Jakže, za dva roky, za dvacet let? Což můžete tak lhostejně připustit, že se má takhle žít ještě dva měsíce zimy, ještě dva týdny, ještě dva dny? Buržoazie, která zde nedoveče nebo nechce pomoci, je mi cizí; ale stejně cizí je mi komunismus, který místo pomoci přináší prapor revoluce. Poslední slovo komunismu je vládnout a nikoli zachraňovat; jeho velikým heslem je moc a nikoli pomoc. Chudoba, hlad, nezaměstnanost nejsou mu nesnesitelnou bolestí a hanbou, nýbrž rezervou temných sil, kvasící hromadou zuřivosti a odporu. „Tím je vinen společenský řád.“ Ne, tím jsme vinni všichni, ať stojíme nad lidskou bídou s rukama v kapsách, nebo s praporem revoluce v rukou.

Chudí lidé nejsou třída, nýbrž právě vytrídění, vyřazení a neorganizovaní; ti nebudou nikdy na stupních trůnu, ať na něm sedí kdokoliv. Hladoví nechtějí vládnout, nýbrž jíst; vzhledem k bídě je lhostejno, kdo vládne; záleží jen na tom, jak my lidé cítíme. Bída není instituce nebo třída, nýbrž neštěstí; ohlížeje se po výzvě k bezprostřední lidské pomoci, nalézám studenou doktrínu třídní vlády. Nemohu býti komunistou, protože jeho morálka není morálka pomoci. Protože káže odstranění společenského řádu a nikoli odstranění společenského zlořádu, jímž je bída. Protože, chce-li vůbec pomoci chudým, činí to podmíněčně: nejprve musíme vládnout, a pak (snad) na vás dojde. Pohříchu ani tato podmíněčná spása není textově zaručena.

Chudí lidé nejsou masa. Tisíc dělníků může pomoci jednomu dělníkovi v jeho existenčním boji; ale tisíc chudáků nemůže pomoci jednomu chudákovi ani ke kusu chleba. Chudý, hladový, bezradný člověk je naprosto osamělý. Jeho život je historie pro sebe, neslučitelná s jinými; je to individuální případ, neboť je to neštěstí, i když se podobá jiným případům jako ošlapek ošlapku. Převraťte společnost čímkoli navrch; chudí padnou zase ke dnu a nanejvýše k nim přibudou jiní.

Nejsem ani za mák aristokrat, ale nevěřím v hodnotu mas. Ostatně nikdo snad vážně netvrdí, že masy budou vládnout; jsou jenom hmotným nástrojem k dosažení jistých cílů; jsou prostě politickým materiálem v daleko tvrdším a bezohlednějším smyslu než stranici jiných barev. Je třeba stlačit člověka do jakési fazóny, aby se stal hromadným materiálem; je třeba dát mu uniformu z určitého sukna nebo z určitých idejí; po hříchu uniforma z idejí se obyčejně nemůže po půldruhém roce svléknout. Začal bych si komunismu hluboce vážít, kdyby přišel k dělníkovi a řekl mu počestně: „Žádám od tebe něco, ale nic ti neslibuji; žádám, abys byl u mne kusem, jednotkou, materiálem, tak, jako jsi kusem a materiálem v továrně; budeš poslouchat a mlčet, jako posloucháš a mlčíš v továrně. Zato jednou, až se vše změní, zůstaneš, čím jsi; povede se ti hůře nebo lépe, což nemohu zaručit; řád světa nebude k tobě štědrejší ani líbeznější, ale bude spravedlivější.“ – Myslím, že by se většina dělníků velmi rozmyslela před touto nabídkou; a přece by byla svrchovaně poctivá, a kdož ví, zda by nebyla z vysoce mravních důvodů přijatelnější než všechny dosavadní oferty.

Živit chudého člověka sliby je okrádání chudého. Snad se mu žije lehčeji, malují-li se mu tučné husy na vrbě; ale prakticky je i dnes tak jako před sto lety lepší vrabec v hrsti nežli holub na střeše vládní budovy, a lepší je oheň ve sporáku, než červený kohout na krovech paláců, kterých ostatně je u nás značně méně, než jak by věřil člověk, jemuž místo jeho očí vnucují třídní vědomí; neboť až na málo výjimek jsme co do životní míry celkem nezámožný lid, což se zpravidla zapomíná konstatovat. Obyčejně se říká, že chudý nemá co riskovat; naopak, děj se co děj, chudý riskuje nejvíce, neboť ztratí-li něco, ztratí poslední kůrku chleba; s kůrkou chudého se neexperiment-

tuje. Žádná revoluce se neodehraje na zádech malého počtu lidí, nýbrž na zádech největšího počtu; ať je válka, nebo valutní krize, nebo cokoliv, je to chudák, který si to odnáší nejdřív a nejtíže; není prostě mezi a dna bídy. To nejzpuštěnější na světě není krov bohatých, nýbrž krov chudých; zatřeste světem a pak se jděte podívat, koho to zasypalo.

Co tedy činit? Pokud mne se týče, neutěšuji se příliš slovem „vývoj“; myslím, že bída je jediná věc na světě, která se nevyvíjí, ale jen chaoticky roste. Avšak není možno odkládat otázku chudých do nějakého příštího řádu; má-li se jim vůbec kdy pomoci, musí se začít už dnes. Je ovšem otázka, má-li k tomu dnešní svět dosti mravních prostředků; komunismus praví, že nikoliv; nuže, je to právě tento zápor, v čem se rozcházíme. Nechci sice tvrdit, že jest dost dokonale spravedlivých v této sociální sodomě; ale v každém z nás sodomských je kousek spravedlivého, a já věřím, že bychom se mohli po delší námaze a mnohém mávání rukama dohovorit na zcela slušné spravedlnosti. Komunismus však praví, že se dohovorit nemůžeme; patrně vůbec pochybuje o lidské hodnotě většiny lidí, avšak o této věci bude mi mluvit dále. Dnešní společnost se nesesypala, když provedla jakous takous ochranu nezaměstnaných, zestárlých a nemocných; neříkám, že to stačí, avšak důležité je pro chudé i pro mne, že aspoň tolik bylo možno provésti dnes, hned na místě, bez rozčileného čekání na slavnou chvíli, kdy zavlaže prapor revoluce.

Věřiti, že problém chudých je úkolem dnešního a ne teprve příštího řádu, to znamená ovšem nebýti komunistou. Věřiti, že důležitější je kus chleba a teplo v kamnech dnes nežli revoluce za dvacet let, to znamená velmi nekomunistický temperament.

Nejdivnější a nejnelidštější na komunismu je jeho zvláštní pochmurnost. Čím hůře, tím lépe; porazí-li cyklista hluchou babičku, je to důkaz zpuchřelosti dnešního řádu; strčí-li dělník prst do koleček stroje, nerozmačkají mu jeho ubohý prst kolečka, nýbrž měšťáci, a k tomu ještě s krvežíznivou rozkoší. Srdce všech lidí, kteří z těch či oněch osobních příčin nejsou komunisty, jsou zhovadilá a hnusná jako vřed; není dobrého chlupu na celém dnešním řádu; co je, je špatné.

V jedné baladě praví Jiří Wolker: „Nejhluběji v tvém srdci, Chudý, vidím nenávisť.“ Je to strašlivé slovo, ale zvláštní je, že je docela nesprávné. Na dně srdcí chudých lidí je spíše podivuhodná a překrásná veselost. Dělník u stroje si daleko chutěji zašprýmuje nežli fabrikant nebo ředitel továrny; zedníci na stavbě užijí víc legrace než stavitel nebo domácí pán, a zpívá-li někdo v domácnosti, je to rozhodně spíše služka drhnoucí podlahu nežli její paní. Takzvaný proletář od přírody nakloněn téměř radostnému a dětskému pojmání života; komunistický pesimism a zasmušilá nenávisť jsou do něho uměle pumpovány, a k tomu ještě nečistými troubami. Tento import zoufalé pochmurnosti se nazývá „výchova mas k revolučnosti“ nebo „posilování třídního vědomí“. Chudému, který má tak málo, berou ještě primitivní radost ze života; to je první splátka na budoucí lepší svět.

Nehostinné a nelidské je klima komunismu; není střední teploty mezi mrazivou buržoazií a revolučním ohněm; není nic, čemu by se proletář směl s požitkem a nerušeně oddat. Není na světě oběd nebo večeře; buď je to plesnivá kůrka, chudého nebo žranice pánů. Není už láska, nýbrž buď perverze bohatých, nebo proletářské plození dětí. Buržoa vdechuje svou vlastní hnilobu a dělník souchotiny; tím jaksi vymizel vzduch. Nevím, zda se žurnalisté a spisovatelé vmluvili v tento nesmyslný obraz světa nebo zda vědomě lhají; vím jenom, že naivní a nezkušený člověk, jímž je většinou proletář, žije ve strašlivě zkresleném světě, který mu skutečně nestojí za nic jiného, než aby byl z kořene vyvrácen. Avšak ježto takový svět je jenom fikce, bylo by velmi načase z kořene vyvrátit tuto ponurou fikci třeba nějakým revolučním činem; v tom případě jsem nadšeně při věci. Není pochyby, že v našem slzavém údolí je příliš mnoho nevýslovného neštěstí, přemíra strádání, poměrně málo blahobytu a nejméně radosti; pokud mne se týče, nemyslím, že bych měl ve zvyku líčit svět nějak zvláště růžově, ale kdykoli zakopnu o nelidskou zápornost a tragičnost komunismu, chtěl bych křičet v rozhořčeném protestu, že to není pravda a že to přece vše takhle nevypadá. Poznal jsem velmi málo lidí, kteří by si nevysloužili cibulačkou drobet spásy; velmi málo těch, na které by jen trochu střízlivý a rozšafný Hospodin mohl dštít oheň a síru. Je daleko více omezenosti než skutečné špatnosti ve světě; ale je tu přece jen víc sympatie a důvěry, přívětivosti a dobré vůle, než aby bylo možno lámat hůl nad světem lidí. Nevěřím v dokonalost dnešního ani příštího člověka; svět se nestane rájem po dobrém ani revolucí, ba ani vyhubením lidského

plemene. Ale kdybychom mohli nějakým způsobem sebrat všechno to dobré, co vězí koneckonců v každém z nás hříšných lidských tvorů, věřím, že by se dal na tom konstituovat svět přece jen daleko vlídnější, než je ten dosavadní. Snad řeknete, že je slaboduchá filantropie; ano, patřím k idiotům, kteří mají člověka rádi, protože je to člověk.

Velmi lehko, dejme tomu, se řekne, že les je černý, ale žádný strom v lese není černý, nýbrž je červený a zelený, poněvadž je to obyčejná borovice nebo smrk. Velmi lehko se řekne, že společnost je špatná; ale běžte hledat zásadně špatné lidi. Pokuste se soudit svět bez brutálních generalizací; za chvíli vám nezůstane z vašich zásad ani šňupka. Předpokladem komunismu je umělá nebo úmyslná neznalost světa. Právě-li někdo, že nenávidí Němce, rád bych mu řekl, aby šel mezi ně žít; za měsíc bych se ho zeptal, nenávidí-li svou německou bytnou, má-li chuť podřezat germánského prodávče ředkviček nebo zaškrtit teutonskou babičku, která mu prodává sirky. Jeden z nejnemorálnějších darů lidského ducha je dar generalizace; místo aby shrnuli zkušenosti, hledí je prostě nahradit. V komunistických novinách se nedočtete o světě nic, než že je naskrze mizerný; pro člověka, kterému není omezenost vrcholem poznání, je to trochu málo.

Nenávist, neznalost, zásadní nedůvěra, to je psychický svět komunismu; lékařská diagnóza by řekla, že je to patologický negativismus. Stane-li se člověk masou, snad je snáze přístupný této nákaze; ale v privátním životě s ním nelze vyjít. Postavte se na chvíli vedle žebračka na rohu ulice; všimněte si, kdo z chodců nejspíš vyšpulí z kapsy ten šestáček; jsou to v sedmi případech z desíti lidé, kteří sami se pohybují na mezi chudoby; ostatní tři případy jsou ženské. Z tohoto faktu by komunista pravděpodobně vysoudil, že buržoa má tvrdé srdce; já však z toho vysuzuji něco krásnějšího, totiž že proletář má většinou měkké srdce a je v gruntu nakloněn vlídnosti, lásce a obětavosti. Komunismus se svou třídní nenávistí a vzteklostí chce z tohoto člověka učiniti canaille; takového ponížení si chudý člověk nezasluhuje.

Dnešnímu světu není třeba nenávisti, nýbrž dobré vůle, ochoty, shody a spolupráce; je mu třeba vlídnějšího morálního klimatu; myslím, že by se s trochou obyčejné lásky a srdečnosti daly ještě dělat zázraky. Zastávám se dnešního světa, ne proto, že by to byl svět bohatých, ale protože to je zároveň svět chudých a pak těch prostředních, těch drsných mezi žernovy kapitálu a třídního proletariátu, kteří dnes jakž takž udržují a zachraňují největší část lidských hodnot. Neznám celkem oněch deset tisíc bohatých a nemohu je tedy soudit; avšak soudil jsem třídu, jež se nazývá buržoazie, tak, že mi byl vytýkán špinavý pesimism. Říkám to proto, abych měl tím větší právo zastati se do jisté míry těch, k jichž vadám a vinám jistě nejsem slepý. Proletariát nemůže tuto třídu nahraditi, ale může do ní vejít. Není proletářské kultury přes všechny programové švindly; není dnes celkem ani národopisné kultury, ani aristokratické kultury, ani náboženské kultury; co zbývá na kulturních hodnotách, spočívá na houževnaté, konzervativní a přitom silně individualizované vrstvě buržoazní. Kdyby se proletariát hlásil o svůj podíl na této tradici, kdyby řekl: Dobrá, převezmu dnešní svět a budu na něm hospodařit se všemi hodnotami, které v něm jsou, snad bychom si mohli na zkoušku plácnout; ale hne-li se komunismus vpřed nejprv tím, že šmahem odmítá jako nepotřebný brak všecko, čemu říká buržoazní kultura, pak sbohem; pak trochu odpovědný člověk začíná bráti v počet, co by se takhle zmařilo.

Už jsem řekl, že skutečná chudoba není instituce, nýbrž neštěstí. Můžete převrátit všechny rády, ale nezabráníte tomu, aby člověka nepotkávalo neštěstí, aby nebyl nemocen, netrpěl hladem a zimou, nepotřeboval pomocné ruky. Dělejte, co dělejte, neštěstí ukládá člověku úkol morální a nikoli sociální. Tvrdá je řeč komunismu; nemluví o hodnotách soucitu, ochoty, pomoci a lidské solidarity; praví sebevědomě, že není sentimentální. Ale právě to je mi to nejhorší, že není sentimentální, neboť já jsem sentimentální jako kterákoliv služka, jako každý hlupák, jako každý slušný člověk; jen rošťák a demagog není sentimentální. Bez sentimentálních důvodů nepodáš bližnímu sklenici vody; rozumové důvody té nepřivedou ani k tomu, abys pomohl na nohy člověku, který sklouzl.

Pak je tu otázka násilí. Nejsem stará panna, abych se křížoval při slově „násilí“; přiznám se, že bych někdy s chutí natloukl člověku, který říká špatné důvody nebo lže; pohříchu to nejde, protože buď jsem já slabý na něj, nebo on je příliš slabý, než aby se mohl bránit. Jak vidíte, nejsem zrovna statečný; ale kdyby měšťáci začali provolávat, že půjdou vyvraždit chudé lidi, sebral bych se jistě a běžel bych pomoci

chudým lidem. Slušný člověk nemůže být s tím, kdo vyhrožuje; i boj je fair play, a agitátor, který křičí po ozbrojení proletariátu, aniž by se stejně horlivě přimlouval za povinné ozbrojení měšťáků od hokynáře po bankovního ředitele, rozvrací lidskou společnost nikoli násilím, nýbrž porušováním přirozené a prosté čestnosti. Říká se mi „relativista“ pro zvláštní a patrně dosti těžkou intelektuální vinu, že se snažím všemu porozumět; párám se ve všech naukách a ve všech literaturách až po černošské povídačky a objevuji s mystickou radostí, že při troše trpělivosti a prostoty se lze jakž takž srozumět se všemi lidmi jakékoliv kůže nebo víry. Je tu patrně jakási společná lidská logika a zásoba společných lidských hodnot, jako je láska, humor, chuť k jídlu, optimismus a mnohé jiné věci, bez kterých se nedá žít. A tu mne někdy jímá hrůza, že se nemohu srozumět s komunismem. Chápu jeho ideály, ale nemohu pochopit jeho metodu. Někdy mi je, jako by mluvil cizí řečí a jako by jeho myšlení podléhalo jiným zákonům. Věří-li jeden národ, že se mají lidé navzájem snašet, a jiný, že se mají navzájem sníst, je to diference sice velmi malebná, ale nikoli naprosto zásadní; avšak věří-li komunismus, že zastřelit člověka odzadu není zločin, pak je tu něco, čemu nemohu rozumět, třeba se mi to říká po česku; mám hrozný dojem chaosu a skutečnou úzkost, že takhle se nikdy nesmluvíme.

Věřím až podnes, že je jistých mravních a rozumových pět švestek, po nichž člověk poznává člověka. Metoda komunismu je široce založený pokus o mezinárodní nedorozumění; je to pokus roztržít lidský svět na kusy, které k sobě nepatří a nemají si co říci. Co je dobré na jedné straně, nemůže a nesmí být dobré na druhé straně; jako by nebyli tady i tam lidé fyziologicky a morálně titíž. Pošlete na mne nejortodoxnějšího komunistu; neskolí-li mne na místě, doufám, že se s ním osobně shodnu ve spoustě věcí, pokud se ovšem netýkají komunismu. Avšak komunismus se zásadně neshodne s těmi druhými ani v tom, co se netýká komunismu; mluvíte s ním o funkci sleziny a on řekne, že je to měšťácká věda; podobně existuje měšťácká poezie, měšťácký romantismus, měšťácká humanita a tak dále. Síla přesvědčení, jakou najdete u komunistů v každé maličkosti, je téměř nadlidská: ne proto, že by to přesvědčení bylo tak povznášející, nýbrž proto, že se jim posléze nepřejí. Nebo snad to není síla přesvědčení, nýbrž rituální předpis nebo koneckonců řemeslo.

Ale čeho je mi zvláště líto, jsou právě proletáři, kteří jsou takto přímo vyřiznuti z ostatního vzdělaného světa, aniž by se jim to nahradilo něčím jiným než luznou vyhlídkou na rozkoše revoluce. Komunismus uzavírá kordon mezi nimi a světem; a jste to vy, komunisté intelektuálové, kdo stojí s pestře pomalovanými štíty mezi nimi a vším tím, co je připraveno pro ně jako podíl pro nově příchozí. Ale ještě je místo pro holubici míru, ne-li mezi vámi, tedy nad vašimi hlavami nebo přímo shůry.

Je mi lehčeji, když jsem řekl aspoň tolik, třebaže to není vše; je mi, jako bych se vyzpovídal. Nestojím v žádném houfu a moje pře s komunismem není pře zásad, nýbrž osobního svědomí. A kdybych se mohl přit se svědomím a nikoli se zásadami, věřím, že by nebylo nemožno aspoň si rozumět, a už to by bylo mnoho.

Prítomnost 4. XII. 1924

PERLY A PERLIČKY – sokolské i nesokolské

Miloš Zeman byl tradičně inaugurován jako **prezident České republiky** na pražském hradě ve Vladislavském sále. Připomeňme si, že tento historický sál byl zbudován za vlády Vladislava Jagellonského, polsko-litevského panovníka Českého království. Jagellonci byli dosazeni na český trůn po smrti krále Jiřího Poděbradského v roce 1471 a vládli tam do roku 1526. Na Hradčanech se vystřídali dva jagellonští monarchové, Vladislav a Ludvík. Za jejich panování se Češi těšili poměrné náboženské svobodě, a to i přesto, že rod Jagelonců byl silně katolický. Dnes si většina českých občanů vůbec neuvědomuje, že Vladislavský sál souvisí s panováním polského krále v Čechách. Panovnický rod Jagellonců kdysi přišel na polský trůn z Litvy, když litevský velkovévoda Vladislav Jagiello se oženil s mladičkou polskou královskou nevěstou, přijal křesťanství a založil mocné polsko-litevské království. Po skončení vlády rodu jagellonského v Českém království, tedy po tragickém skonu Ludvíkově, tehdy krále českého i uherského, v bitvě u Moháče roku 1526, si naši předkové ve strachu z Turků postupujících Balkánem na sever, zvolili na trůn Habsburky – a s nimi si nasadili i několik set let problémů...

Modravých dalek volání. Ano, prosím, volání těch modravých dalek! Tak a nejinak jsme poslouchali a skoro bez dechu vnímali to volání Vlasty Matulové... Všichni my stařešinové s poklesající pamětí minula jsme totiž vroucně uvítali březnové představení českého **filmu z roku 1940 „Minulost Jany Kosinové“**. Byla to živá voda na naše již poněkud zvolna pracující mlýnské žentoury, a vyslovujeme ty nejvřelejší díky jak bratru Čermákovi, tak sestře Janě Reichové, vlastní iniciátorce toho promítání oné filmové pochoutky. Jana totiž onen památný film ze svého gosfordského sídla za pomoci manželíčka Zdeňka do Ponrepa dopravila, a pak jeho promítání dokonce uvedla patričním proslovem, k potěšení nás všech přítomných. Nu, představte si – Vlasta Matulová, Svatopluk Beneš, Zorka Janů, Jan Pivec, dokonce se kmitnul i Ferenc Futurista s Emanem Fialou... Kdo by si přál víc? Závan dávného, leč krásného minula. Film s jednoduchoulinku tematikou, ale ještě nijak nepoznamenaný německou okupací a samozřejmě zcela bez zásahů bolševické destrukce české společnosti. Žádné nahotiny ani nahotinky, žádné omamné jedy, žádná vražda, žádná znásilňování, žádná mluva kanálů. Na své si přišel kdekdo a Ponrepo se opět zapsalo do naší zlaté knihy vděku. Janě Reichové tříkrát hurááá! Petru Čermákovi jakbysmet! N. B. Mezi obecným sokolským i nesokolským diváctvem Ponrepa se kradí prošůškává, že Jana Reichová v koutech svých tajnějších šuplíků gosfordského sídliště přechovává i celou řadu dalších filmových pokroutek, a že jejich objevení se na dychtivém plátně bratra Čermáka závisí už jen a jen na obětavosti Zdeňkové a jeho řídičského umu, jakož i na jeho všeobecné dispozici, a ovšem rovněž i na udělení jeho manželského přitakání... Počátkem dubna jsme v Ponrepu zhlédli již za komunistického režimu zfilmovanou pohádku pro povyrostlejší děti **„Princové jsou na draka“**... Modravých dalek volání to nebylo, ale znovu si člověk uvědomil, že právě i během doby, kdy panovala tuhá bolševická filmová censura, děti v Československu si přece jen přicházely na své. Jak v dětské literatuře, tak i ve filmu se věnovalo dětem mnoho záslužné pozornosti a uměleckého úsilí – a dětské televizní večerníčky bývaly opravdovým skvostem i za nejužší normalizace... Jako už poznamenaná, volání modravých dalek to nebylo, ale pobavili jsme se.

Staletý historický odstup mnoha Čechů od úřadu římských papežů bezpečně i letos zaručoval nepravděpodobnost volby českého kardinála Duky na stolicí nejvyššího katolického hodnostáře ve věčném městě. Zvolen byl – a to poměrně bez velkých průtahů – kandidát argentinský, a tak se **stal prvním papežem kandidát z latinské Ameriky**, syn italských přistěhovalců do Buenos Aires, který bude jako papež vystupovat pod jménem František. Katolická církev již po léta zápasí s celou řadou vážných problémů, a nově zvolený papež František se bude muset jimi záhy prokousávat. Nebude to úkol lehký, a budiž mu tudíž přáno mnoho zdaru... Takže dosud nikdy v historii bílý kouř stoupající z komína Sixtinské kaple nebyl znamením zvolení Čecha na nejvyšší stolec římské církve... Jako doušku připojuji zajímavost, které jsem se sám nedovtípl, ale objevil ji spíše čirou náhodou: že totiž termín “conclava” jako název sboru kardinálů, jenž volí papeže, je odvozen od italsko-latinských slov con clave, con clave, cum clave čili “s klíčem”, nebo “na klíč” – podle staletého zvyku, že kardinálové zůstávají v Sixtinské kapli uzamčení, dokud Svatého Otce mezi sebou nevyvolí. Ono to úplné odloučení voličů od okolního světa asi tak zcela přísně dodržováno dnes už nebude, ale kdysi to přísně dodržováno jistě bylo...

Na květnou neděli sydneyjská sokolovna opět ožila dětskými hlásky mladistvých adeptů umění malovat **velikonoční kraslice**. Tentokráte se mladí malíři sešli dole v tělocvičném sále a kromě malování také pobíhali sem a tam, jen radost na ně pohledět. Návštěva nebyla letos přímo rekordní, ale maliarů a malereček se sešlo přesto dost. Babičky a dědečkové se nevyskytli, ba ani otců se nedostavila nijaká hojnost, leč maminky měly práce s udržením pořádku plné ruce. Prominentní babičkou byla letos opět jedna z pořadatelek, místostarostka sestra Edita Berntsenová, pyšnicí se malou vnučkou i elegantní dcerou. K všeobecnému úspěchu malování kraslic dopomáhala i sestra Eva Čermáková, bufet byl hojně zásoben pokroutkami, a nezbyvá než poděkovat všem, kteří se o úspěch onoho nedělního odpoledne zasloužili. Netřeba snad ani zdůrazňovat, že o úspěch se podílel i staro-

sta/sokolník bratr Jenda Jelínek, jehož nápaditá spolupráce nasazuje všem našim sydneyjským sokolským akcím tu pravou pořadatelskou korunu.

Všichni velice dobře víme a známe, že **činí-li dva totéž, není to totéž**. Toto české rčení vyjadřuje hlubokou, byť často hořkou pravdu. Platí to i v mezinárodních vztazích. Když se třeba **Srbové** bránili albánským islamistům proti jejich pronikání na území svého historického Kosova, okamžitě se bubnovalo na poplach, a nakonec se to neobešlo bez nepřičetného bombardování Bělehradu. Srbové byli poraženi, islamisté odměněni, a několik prominentních srbských vlastenců je souzeno mezinárodním soudem v Haagu. Ne tak se jedná s čínským diktátorským gigantem. Komunistická Čína vojensky dobyla a protiprávně obsadila samostatný Tibet – na to se dnes už dávno a dávno zapomělo a chudák Dalaj Lama marně s prosíkem objíždí kolem světa. Komunistická Čína usmrtila desítky milionů svých vlastních lidí jako odpůrců svého diktátorského režimu – a ejhle! Tataž vražedná Čína je našim váženým obchodním partnerem, Austrálie jí vesele dodává uhlí a jiné nerosty, vyměňují se univerzitní studenti, Čína je ve floru, Čína nic, Čína muzikant. Nejen to. Komunistická **Čína je prominentním členem Spojených Národů**, ba je dokonce jedním z jejich rozhodujících členů – je permanentním členem Rady bezpečnosti!! Svět si prostě dovede udělat kozla zahradníkem, když se to mu to hodí do trhu. Takže bolševická Čína rozhoduje i o tom, co se bude dál dít s potlačovaným Tibetem a běda tomu, kdo by na Peking ukázal prstem jako na mezinárodního uchvatitele... Kosovo naopak, staletý pomník srbské historie, se dále prohýbá pod panstvím islamistů posvěceným neodpustitelnou neznalostí Američanů, a Srbsku není vůbec dovoleno, ani s poníženým kloboukem v ruce, vůbec zaklepat na dveře Evropské unie... Prostě – činí-li dva totéž. Totéž? I když se jeden jenom třeba šolíchá kolem údajného porušování mezinárodních regulí, a ten druhý vyvraždí oposici na desítky milionů, to nejenže není totéž, tomu vrahovi se svět beze studu klaní a staví si ho do čela svého vedení...

V Britanii **zemřela** počátkem dubna někdejší vynikající – první a dosud jediná ženská britská ministerská předsedkyně **Margaret Thatcher**. Nejen, že za svého působení postavila Britanii hospodářsky i v zahraniční politice opět „na nohy“, byla též spolu s tehdejší americkým prezidentem Reaganem zajedno v porážce diktatury Sovětského Svazu. Spolu s polským papežem Janem Pavlem a s nebojácným zástupcem odboru polských dokařů Lechem Wałęsou tak vysvobodili velkou část Evropy z mnohaletého bolševického sevření. Odešla tak na věky velmi statečná, úspěšná a moudrá britská politická osobnost. Jejeho důstojného pohřbu v Londýně se zúčastnil i britský královský manželský pár, kromě celé řady čelních reprezentantů vlád mnoha zemí. Austrálii zastupoval někdejší ministerský předseda Howard s chotí. Přítomen posledním poctám velké zesnulé byl i poslední dosud žijící člen někdejšího kvarteta, jemuž se podařilo koncem osmdesátých let udolat sovětskou diktaturu, sám polský hrdina Lech Wałęsa.

Není tomu tak dávno, co naivní Američané horlili v poučování Rusů jak šetrně a v rukavičkách jednat s čečenskými muslimy. Čečenci sužovali svými výstřelky již carské Rusko, a před několika lety úkladně a zákeřně schytali a povraždili děti v jedné ruské škole. Letos v dubnu jsme pak byli očitými svědky další úkladné **vraždy** několika osob **během maratonského běhu v americkém Bostonu**, vykonané dvěma v USA již po léta usedlých **bratry z Čečenska**. Zdá se, že ruská policie před časem varovala americkou FBI před starším z obou bratrů, jenž strávil šest měsíců na „dovolené“ u rodiny v muslimském Dagestánu. FBI prý ruské varování nebrala nijak vážně. Tak došlo k masakru nevinných obětí v Americe. Pro Rusy není tento nový projev čečenského pojetí islámských způsobů jednání žádnou novinkou. Není vyloučeno, že ani Američané si tentokráte nenavléknou rukavičky...

On February 4th, 2013, **Vladimir Putin**, the Russian president, addressed the Duma, (Russian Parliament), and **gave a speech about the tensions with**

minorities in Russia: "In Russia live Russians. Any minority, from anywhere, if it wants to live in Russia, to work and eat in Russia, should speak Russian, and should respect the Russian laws. If they prefer Sharia Law, then we advise them to go to those places where that's the state law. Russia does not need minorities. Minorities need Russia, and we will not grant them special privileges, or try to change our laws to fit their desires, no matter how loud they yell 'discrimination'. We better learn from the suicides of America, England, Holland and France, if we are to survive as a nation. The Russian customs and traditions are not compatible with the lack of culture or the primitive ways of most minorities. When this honorable legislative body thinks of creating new laws, it should have in mind the national interest first, observing that the minorities are not Russians." **The politicians in the Duma gave Putin a five minute standing ovation.**

Na Starém Městě **v Praze** v Divadelní Ulici **došlo koncem dubna k výbuchu**. Byl to prý výbuch rázu čistě technického; došlo k poškození okolních domů, ale nikdo nepřišel o život.

Lovec perel Bojar

1. český a slovenský filmový festival v Melbourne se koná 5. - 9. 6. 2013

Oficiální představení programu prvního ročníku nového filmového festivalu společně s vernisáží výstavy „**J. Trnka – Serving Imagination**“ proběhlo za přítomnosti pana konzula H. Stoliny a za hojné účasti 18. 5. 2013 v Galerii Domov.

Festival představí australskému publiku úspěšné snímky různého stáří, od Trnkových animovaných filmů z poloviny minulého století, přes dnes již legendární Hřebejkovy Pelíšky z přelomu tisíciletí až po nejnovější snímky Alois Nebel, Dům, Poupata či Ve stínu z roku 2011. Přehlídku doplní i dokumentární film H. Třeštíkové Soukromý vesmír a dětský snímek Modrý tygr. Slovenská kinematografie je zastoupena tituly Slnko v sieti či Posledný autobus.

Na české straně je hlavním partnerem festivalu Konzulát ČR v Sydney. Dalšími spolupracujícími institucemi jsou České filmové centrum, Národní filmový archiv a Česká centra. Pro vstupenky, úplný program a další informace <http://www.casffa.com.au/>.

Malou ukázkou festivalu v podobě Trnkových animovaných filmů zhlédli diváci v Sydney 22. 5. 2013 v Dendý cinema u Opery.

EXIL V AUSTRALSKÉM PROTINOŽÍ (9)

Bořek Šindler

RODÍ SE ZORA ÚSVITORODÁ RUŽOVOPRSTÁ?

Měl jsem za sebou ovšem nejednu zkušenost s čistě fyzickým fachčením. Ve slévárně ocelí, v černouhelném dole v podzemí i v hnědouhelném dole povrchním, v práci s lopatou a v umývání kuchyňských kotlů v kantonu Appenzell Außerrhoden v podhůří Alp, v sadaření v curyšském blázinci a ústavu pro epileptiky, v sydneyjské čokoládovně u běžícího pásu, za otáčivými vřeteny v prádelně, jako lepič raketových rukovětí, jako natřasač plakátových archů v papírně – abych zde uvedl alespoň přehršličku z někdejších svých činností. Měl jsem za sebou gymnasijské škamna, posluchárnu na právnické fakultě v Praze, posluchárnu prestižní Vysoké školy obchodní ve švýcarském St. Gallenu a na právnické fakultě kantonální university v Curychu, neseděl jsem však dosud nikdy za kancelářským stolem s perem v ruce a kalamárem. Nepočítám-li ovšem několikátýdenní zkušenost ve sběru australských federálních berní, bez pera a kalamáře.

Ani žádnou čistou a neposkvřenou pannou jsem tehdy již pohříchu nebyl. Leč nicméně jsem toho památného dne ráno raničko vstal. Ani prádlo jsem si do uzle nezavázal, a ani resolutně nepronesl k matičce ona osudná slova v tom smyslu, že půjdu k jezeru a tam si šatičky vyperu. Ani na topole podle skal jsem nezahlédl

zeleného mužika. Nic z toho se toho rána nepříhodilo. Vstal jsem ale ráno raničko, osprchoval se a s obzvláštní rozkoší jsem labužnický vychutnal lukulskou snídani s pečlivou starostlivostí připravenou mojí nezapomenutelnou australskou bytnou paní Robinsonovou. Její rukou právě čerstvě rozkrojený grapefruit, její lahodné poached eggs, její topinky s máslem a pomerančovým džemem, to všechno jsem toho rána nicméně pojídal s jistým rozechvěním v očekávání věcí příštích. Bezprostředně příštích. A potom hop dolů na stanici, a ta byla přímo před vilou paní Robinsonové. Předpotopní sydneyjská tramvaj se brzy přikodrcala – a předpotopní zjev to věru i byl. Kdo z čtenářů to pamatuje, nemůže mi nedat za pravdu. Malá kupátka od sebe oddělená, zvenčí jakési podlážkové prkénko, platformička, po níž při jízdě s opičí zručností musel pohopsávat chudák průvodčí. Jednou rukou prodával lístky, druhou se obratně přidržoval zábradélka. Tak pohopsával za slunečního jasu i za lijavce – pamatujete? ...Na topole podle skal zelený mužik nezatleskal. Nevyvalily se vlny zdola, neroztáhly se v širá kola. Tramvaj se vehementně dokodrcala do centra city; vystoupil jsem a s určitým pocitem nezvyklosti jsem já, včerejší ještě nádeník, stoupal ve Phillip Street do prvního patra zcela nepozoruhodné budovy tehdy hostící Stamp Duties Office, Státní Kolkovní Úřad.

Moje znalost kolkovního systému jakéhokoliv státního útvaru se tenkrát chudě omezovala na mlhavou představu kolku jako něčeho, co se podobalo poštovní známce, přilízlo se a nalepilo. Obyčejným smrtelníkům to bylo jen matně povědomo z představ různých úředních lejster. Takže jsem s rozechvěním začátečníka tušil, že jižjiž stojím na samém prahu půdy nových objevů. Ohlásil jsem se u vedoucího úředníka – a zdolání takové jednoduchosti bylo pro mne s mojí angličtinou nemalým problémem. Tehdejší Kolkovní úřad se rozprostíral jednak v přízemí oné nepozoruhodné budovy ve Phillip Street, kde se u několika pokladen platilo a ve skrytu kolkovací místnosti na zvláštních kolkovacích strojích vtiskovalo kolkovné sítě rudé barvy; jednak také v prvním a druhém patře, kde byly úřadovny. Po kratším rozhovoru mě pak onen úředník, Mr Johnstone, zavedl do vzdálenější a pomenší místnosti s označením Investigation Branche, a představil mě šéfovi onoho oddělení, pátracího oddělení státního kolkovního úřadu. To znělo docela důstojně a působivě. Sedělo nás tam v tom pátracím oddělení pět – čtyři mužští „pátrači“ a za psacím strojem písařka/sekretářka, nepátračka vzhledem ani povoláním, jediné to ženské stvoření na celém prvním patře osazeném výrazně australsky mužským plemenem. Věřte nevěřte slulo to ženské kvítí jménem Leonie!... Trvalo mně dost dlouho, než jsem zjistil, že státní kolkovní úřad je vlastně nejhojnějším zdrojem státního příjmu Nového Jižního Walesu, tak jako federální berní úřad je nejbohatším pramenem financí Australské federace. Stát uvaloval, a dosud čile uvaluje daň z převodů movitostí i nemovitostí. V padesátých letech se rovněž ještě vybírala poměrně vysoká dědická daň. Já jsem byl pověřen především postihem zanedbaných nebo jen opominutých plateb kolkovního na platební stvrzenky. Kolkovné na stvrzenku obnášelo dvě penny, a za promeškanou platbu byla uvalena pokutová platba dvou liber, což byl tenkrát dost vysoký obnos... Nu, nepotácel jsem se už kolem ponku, seděl jsem za vlastním stolem a podepisoval pokutové dopisy kolkovním přestupníkům. Hlavně ale, a to bylo naprosto rozhodující, brousil jsem si angličtinu. Konečně jsem si pak denně obrušoval jazyk. Byl prostě nucen denně a často komunikovat v angličtině. Stal jsem se jakousi bílou vránou, jediným nebritským exemplářem na celém kolkovním úřadě. Úplně bílou vránou, naprostou raritou, ale musím přiznat, že se ke mně všichni australští kolegové chovali s nepředstíraným přátelstvím a pozoruhodným taktem. Denně jsem často rozmlouval s písařkou Leonie, která seděla a klepala na stroji hned vedle mého stolu, a od Leonie jsem té angličtiny pochytoval nejvíce... Můj příjem se poněkud ztenčil – ale vyprostil jsem se konečně ze zašpiněného objetí továrních komínů v Alexandrii a hlavně, moje schopnost komunikovat v angličtině den ze dne doznávala vylepšení. Začínal jsem pak brzy v rozmluvách s paní bytnou kvapem dohánět svého estonského spolubydlicího Juriho Kyrsemaga. Objevil jsem v blízkosti svého pracoviště i polského holiče, a v nedaleku i delikatesní obchůdek čilého pana Jakobiho, kde se dal o polednách pořídit dokonce kontinentální sandwich s kontinentální šunkou. Ó, jaké to blaho!

Moje víkendové docházky k děvčatům do Mosmanu samozřejmě nedoznaly nijakého přerušení. Po Sydney se také tou dobou začínaly provozovat české taneční zábavy a večírky, a začalo působit i několik jazzových skupin, z nichž snad nejpopulárnější byl taneční orchestrík Petra Ledna. Jakobych toho filutu ještě dnes viděl, jak s plnou

vervou notuje a prozpěvuje při hraní na chromatiku to svoje oblíbené hejba-briba! Dokonce se začínaly objevovat celovečerní taneční zábavy, a jedním z jejich nejúspěšnějších pořadatelů byl František Bejček. Tehdy ještě žila jeho první manželka, impozantní krasavice a elegantní tanečnice. Na víkendové taneční zábavy vždycky přijíždělo celé klubko českých hochů ze Sněžných hor s kapsami plnými vydělaných liber, a o veselost nebylo nouze... Podnikavec a všeměl Franta Bejček v té době začal vydávat i český občasník Pacifik. To byl, myslím, vůbec první český časopis v Austrálii, a předešel i vycházení melbournského Hlasu domova, jistě alespoň o několik měsíců... Tehdy byla ovšem podmínkou vydávání jinojazyčného časopisu povinnost vytisknout určitou část obsahu v angličtině – tu anglickou část nikdo z nás samozřejmě nečetl, ale vytištěno to tak anglicky být muselo. František Bejček byl tehdy naladěn velmi silně protikomunisticky, a tak jsme byli naladěni zde ovšem všichni. Doma v republice vládla jednoznačně a nemilosrdně Gottwaldova diktatura proletariátu a běda tomu, kdo by se byl pokoušel jí se vzepřít. V Austrálii, tou dobou za vlády liberálního ministerského předsedy Menziese, téměř všechna odborová hnutí, všechny unie, byly naopak buď přímo komunisty vedeny, nebo alespoň komunistům a Sovětskému Svazu příznivě nakloněny. Menziesova většina ve federálním parlamentu v Canbeře sice schválila velkou většinou zákon o postavení komunistické strany mimo zákon, nicméně australský High Court prohlásil toto zákonné opatření za neplatné. Australská Labor Party v té době dost viditelně komunistům nadržovala, a tak si dovedla zneprátnit prakticky všechny poválečné utečence z oblasti Evropy ovládané Rudou armádou...

Z Československa sem do Austrálie samozřejmě docházeli jako utečenci jak Češi, tak Slováci. Poměr mezi námi Čechy a Slováky zůstával ale po dlouhá léta vyhraněn téměř na bod mrazu. Do Austrálie totiž dorazili slovenští hlinkovští kolaboranti s Hitlerem o dobré tři roky před námi, a vybudovali si zde již pevnější pozice. Australané, naprosto neznalí evropských poměrů, odmítali sice přijímat v prvních poválečných letech Němce, jinak ale přijímali kdekoho – pokud se mohl vykázat dvěma rukama a hlavně i bělostnou pleť. Vysvětlovat Australanům kolaboraci slovenských gardistů s Němci bylo beznadějným úkolem. Slovenští pouťoroví uprchlíci se tudíž prakticky okamžitě v Sydney ocitli pod vlivem slovenských Hlinkovců, vyložených kolaborantů s Hitlerovým Německem, a přátelské vztahy mezi Slováky a Čechy tak jimi byly prakticky znemožňovány. To už se začalo projevovat v utečeneckých lágrech v Německu a Rakousku. Avšak naopak, na druhé straně, utečenci z Podkarpatské Rusi si zachovávali k nám, Čechům, poměr velmi přátelský. Dnes už je to všechno jen neblahou vzpomínkou, leč náleží to, bohužel, k tehdejší skutečnosti. Potkat slovenské hosty na českých tanečních zábavách v Sydney bylo jen ojedinělou náhodou. Zatvrdlí hlinkovští gardisté se pečlivě starali o dokonalou separaci slovenských utečenců od českého vlivu. Nás Čechy to iritovalo, ale tak tomu opravdu bylo...

Můj „dočasný“ pobyt v australském exilu se tedy počal rozvíjet přece jen trochu do růžova určitých nadějí. Nijakým ohněm vděku či přátelství k Austrálii nevzplápolával, ale zaznamenal jsem, že australské dámy v knihovnách dovedou ledačeho docílit – a za svoje umístění ve Stamp Duties Office jsem iniciativě jedné z takových dam nepochybně vděčil. Nic velkolepého jsem ovšem neočekával – leč vybírání kolkovného bylo přece jenom jakýmsi stupínkem nahoru, jakýmsi povzbuzením. V očích mosmanských děvčat jsem se ovšem jako nově instalovaný úředník pověřený vybíráním pokut za neplacení kolkovní daně nijak zvláště neprosadil, ani nevyznamenal. Otevřít si takhle někde nějakou kavárničku, nebo nějaký obchůdek, začít obchodovat s ponožkami nebo alespoň prodávat spínací špendlíky – to by bývalo zabralo. Výběr kolkovného prostě nemohl než vyjít dost naprázdno, nahlucho. Jenže já, Bořek Šindler, jsem nikdy v životě nedokázal lacino nakupovat a pak to draze prodávat. Bylo mi to prostě proti srsti, neměl jsem v tom rodinného vzoru, i když jsem si uvědomoval, že obchod roztáčí kola svobodné společnosti a je jejím nutným partnerem... Já byl tenkrát jednoduše rád, že už mám za sebou běžící pás v čokoládovně, prádelnu a „ponk“ v nevlídné Alexandrii... I když jsem ale mosmanská děvčata svým kolkovním úderem neoslnil, byl jsem i nadále jako víkendový host tolerován. Se shovívavým úsměvem, leč tolerován. Ale já jsem tehdy cítil, s geniálním českým překladatelem onoho snad nejznámějšího epického vyprávění starověku, Otomarem Vaňorným, že nějak přece jen povstává zora úsvitorodá, růžovoprstá. Tak podivuhodně, tak kouzelně jako se zora dovedla rodit mezi řeckými ostrovy jen v Homérově Odysseji... Ano, zora úsvitorodá, růžovoprstá. Nejiná.

Z TAJŮ KRÁS ČESKÉ ŘEČI

Bořek Šindler

Rodné lány v šir i v dál, co mi vás jen Pán Bůh dal, co jsem se vás naoséval, naoral... Až té trávy nesete na mém rově pokvete, či pak vy, mé rodné lány, budete?... Byl to závan z předinternetového minula? Asi ano. Uhodily mě ty verše zčista jasna hned jednou brzy ráno přímo do čela, a vydoloval jsem z paměti, že jsem se je kdysi jako útlounký primánek učil. Učil a pak na stupínku ve třídě před ostatními předříkával. V těch hluboko předinternetových časech jsme se učili básně „nazpaměť“ – a neubíjelo nás to, neporouchávali jsme si schopnost samostatně uvažovat. „Učit se na paměť, juniore, na paměť se učit,“ domlouval nám často jeden z námi tehdy vysmívaných profesorů. Ale nebylo to v jeho hodinách, kdy jsem si ty shora vzpomenuté verše vtiskl do paměti. Bylo to v době, kdy naši „třídní“ byla nezapomenutelná Dr. Jana Nohýnková, jedna ze tří, ano ze tří žen, které poznamenaly moji úctu a lásku k mateřskému jazyku pro všechny časy, pro můj celý život. Tři ženy to byly. Moje maminka jako první se svou naprosto nepředstíranou láskou k správné výslovnosti a čistotě řeči, paní učitelka Hrabánková v obecné škole v Dejvicích, a v primě pak ta Jana Nohýnková. Co měly ty ženy společného? Vzájemně se neznaly, ale byly si podobny. Ne vzhledem. Nebyly to, rozhodně to nebyly osoby, které by si mladého člověka kupovaly sladkostmi. Byly všechny tři spíš dost nekompromisní. A měly své zásady a pravidla. Nikdy z jejich rtů nepadlo slůvko hrubosti, neomalenosti. Jedna jako druhá vyžadovaly dost tvrdou disciplínu, trvaly na ní. A všechny tři hovořily spisovnou, nádhernou a čistou češtinou, jen jen radost poslouchat. A tak čistě a jasně se jim prostě muselo i odpovídat. Jasně, spisovně, bez vytáček... To bylo v těch časech předinternetových. Za mého mlada... Bože rozbože, mohl já jsem se kdy vůbec stát dovolávačem ženské podřadnosti?

Vraťme se ale k těm veršům. Proč je zde uvádím? Mohl by se člověk nad nimi zamyslet už třeba jen proto, že pro bolševiky žádných rodných lánů nikde nikdy nebylo, takže se všechny staly jezeďáckým majetkem, a basta fidli. Takže to byla ta nejpádnejší odpověď na tu otázku „či pak vy, mé rodné lány, budete?“ Prostě mu to ti výlupkové marxistické dialektiky šmajznou, nepokrytě ukradnou... Kvůli tomu se k těm veršům teď ale nevracejme... Co jsem se jich naoséval, naoral... Naoséval, naoral? Jak to jen vyjádřit v angličtině?... Ten fracek se tý mámy ale jó nazlobil. Dost se napracoval, ať si teď užívá odpočinku... Nachodil se do hospody s püllitrem pro pivo až hanba, ať si dá trochu pohov... Najezdil se vlakem za svůj život jako mašinfýra až moc a moc, teď si jezdí, helejte pani Vonásková, teď si to šmejdí helejte se autobusem... Rovnou se přiznávám, že vůbec nevím jak a kam to zařadit, do kterého z těch mnoha českých holubníků, jak to pojmenovat, jak to roztrdit. Ano, docela pokorně přiznávám svou absolutní neschopnost, a opravdu nevím, jak to klasifikovat, jak to nazvat. To budu muset přenechat odborným jazykopracům. Tolik ale vím, že to patří mezi ty nejhlubší z tajů našeho jazyka, a že opravdu nevím, jak to lapidárně přeložit do jazyka anglického. Napracovat se, naorat se, naosévat se. Svět to prostě neviděl a pes to nežral... Leč upřemež mysl i zrak teď na chvilku směry zcela jinými, nečekanými, neočekávanými.

Jen, prosím, poslyšte, počtete si, jak charakterizoval český jazyk – na počátku devatenáctého století, před dvěma sty lety!, jeden z jeho buditelů: „... svou látkou i dobou co první velikosti hvězda na obloze národův se trpytící, jazyk bohatý, ohebný, měkký, nicméně silný, dvorný, libozvučný, ke všem prozaickým i básnickým dílům nanejvýš způsobilý, a kdyby i národním nebyl, již svou vnitřní dokonalostí pozornosti naší a šetrnosti hodný. Není-li dílům našim té odplaty, jaková dílům podobným u velikých národův se dostává, jest v tom již pro šlechtného Čecha odplata, že – česká jsou; odplata v tom oblažujícím vědomí, že i on něco k zachování a ušastnění národu svého učinil... Nemýliž nás, co nepřítelci hlásají o vadách, o hynutí jazyka našeho, an nás ctitele jeho za blouznivce a pošetilce vydávají; vše to činí, že ho neznají, že svůj sami přepjatě milují, ba někdy i z horší příčiny... Mysleme, že božská prozřetelnost, kteráž má své nezpytatelné cesty, postavila nás právě v zemi, v ten národ, kterýž pečlivosti naší nejvíce potřebuje. Nemějme zření k pomíjející v literatuře módě, ale k stálému užitku; varujme se pokléskův jinonárodních literatur, kteréž staly se trhovými, ziskonosnými promyslníkův fabrikami; spokojeni budme skrovnou od skrovné vlasti odměnou; pracujme pro vlast, ne pro sebe, aniž dbejme jak mnoho, ale jak dobře!...“. Tolik Jungmann ve své Slovesnosti... Potud tedy Josef Jungmann,

a to před dvěma sty lety, kdy se český jazyk teprve probíral z pobělohorských mrákot. On ten Jungmann, právě tak jako všichni vzdělaní Češi jeho doby, se nenarodil v žádném zámku se zlatou lžičkou v ústech. Narodil se v chudém podzámčí, jako syn domkáře v Hudlicích u Berouna. V Praze vystudoval gymnasium, filosofii a práva. Byl následníkem Dobrovského, v jistém smyslu jeho pokračovatelem. Zatímco ale o nějakých dvacet let starší vynikající filolog a jezuita Josef Dobrovský byl odchovancem chladného racionalismu, Jungmann byl už vášnivým romantikem. Dobrovský postavil český jazyk opět na vlastní nohy, očistil ho a geniálně uspořádal jeho gramatiku, i když měl sám pochyby o jeho budoucnosti. Jungmann byl pak už jedním z otců velkolepého rozvoje češtiny v prvních desetiletích devatenáctého století, Dobrovským neočekávaného povstání z jakéhosi jazykového bezvládí.

Nechme ale pokračování ve výletu do předinternetové minulosti. Ještě by někteří čtenáři měli třeba pocit, že se tu snažím nostalgicky oprašovat ztraceno. Nu, ztraceno neztraceno, narazil jsem jednoho dne na ten Jungmannův výrok o českém jazyce, na jeho ocenění češtiny při jednom z poměrně nutných, leč marných pokusů zanechat tu po sobě alespoň zdání pořádku. Knihy v knihovně, knihy na stole, knihy na všech stolech a poličkách tu, onde a zas i jinde, knihy zastrkané v šuplatech i mimo šuplata volně se povalující a žebronicí o pořádek. Mám velmi vážné pochybnosti o konečném úspěchu jakkoli dobře míněné akce dát svoje knihy alespoň do zdání ladu a skladu... Ale hned mě teď, poslyšte, hned mě najednou popadá šelma zvědavosti a napadá mi a na jazyk se mi nezadržitelně dere, že to české sloveso „žebronic“ mnou právě použité není jen tak něčím k pomnutí. Ono to bude beze vší pochyby náležet do české klenotnice. Nu prosím, člověk zakopne o poklad a skoro nezpozoruje, jak se to blyští! Žebronic, žebronic – jak byste to vyjádřili v angličtině? No povězte, jak vy na to?

Mezinárodní český klub představuje české krajany v Texasu, na Velkých pláních a v Austrálii

Eva Střížovská: Jak se máš? Howdy from Texas II

K napsání této knižky dal před léty Evě Střížovské, šéfredaktorce Českého dialogu, podnět Josef Škvorcký. Autorka se vrací za Čechy v Texasu, mezi velmi specifickou komunitu potomků nejstarších českých a moravských přistěhovačů do USA. Češi tvoří i v dnešním Texasu velké procento tamní populace a přesto, že mnozí již česky nemluví, hrdě se k svému původu hlásí. Autorka Texas několikrát navštívila a měla možnost dobře ho poznat. Mimo mnohá jiná místa popisuje i centrum českého dění, městečko West, které se nedávno stalo i v domácích médiích středem pozornosti. Je politováníhodné, že až do nedávné tragédie, výbuchu s mnoha oběťmi, o informace ze života tamních krajanů naše média nejevila zájem.

K dispozici je i malé množství I. dílu knihy, na nějž II. díl volně navazuje. Brož., formát A5, 184 stran, černobílé i barevné fotografie, cena 200 Kč

Eva Střížovská: Velké pláně a jiné velké zážitky / The Great Plains and Other Great Experiences

Třetí díl na téma českých „starokrajanů“ v USA z pera novinářky Evy Střížovské, která za nimi opakovaně putovala po státech Texas, Nebraska, Kansas, Iowa, tedy po oblastech zvaných také „Velké pláně“. Potomci Čechů a Moravanů zde žijí již od 18. a 19. století. Z Rakousko-Uherské monarchie se vydali na strastiplnou pouť za levnější půdou a snazším živobytím. Museli se však naučit hospodařit

ve zcela jiných podmínkách, sít a sklízet jiné plodiny, překonat útrapy zdejšího podnebí... Barvitý cestopis přenese čtenáře do řady míst v USA, která přiblíží jinak než klasický průvodce. Lidskými příběhy, které jsou ovšem s místem, krajinou a zemí vždy nerozlučně spjaté. Brož., formát A5, 160 stran, černobílé i barevné fotografie, cena 200 Kč

Eva Střížovská: Mezi našimi v Klokánii

Před několika lety navštívila autorka i Čechy a Slováky žijící na jižní polokouli, v Austrálii. Putovala tři měsíce od Sydney přes Melbourne, Canberru a Adelaide do Tasmánie a zpět. Poznávala nejen nádhernou australskou přírodu, ale hlavně našince, zajímavé a velmi rozdílné osobnosti. Byť nám doma většinou neznámí lidé, už jen tím, že se museli sžít s takto odlišnou zemí a její kulturou, stávají se osobnostmi i každý farmář či řemeslník, říká autorka. Můžete se zde dočíst o umělcích českého a slovenského původu, o výtvarnících sdružených v Artspectrumu i o jiných, o Sokole v Sydney, v Melbourne, ale i o trampech, s nimiž autorka trávila Vánoce u divoké řeky... Knižka je souhrnem reportáží, rozhovorů i profilů těch, s nimiž se setkala. Brož., formát A5, 230 stran, černobílé i barevné fotografie, předpokládaná cena 230 Kč, vyjde začátkem června 2013

Objednávejte mailem na cesky-dialog@seznam.cz nebo telefonicky na 739 091 057. Knihy lze vyzvednout i osobně v Praze, v redakci Českého dialogu v Klementinu. Při objednávce všech tří titulů sleva 20%, při objednávce dvou titulů sleva 10%. Kromě knih, zaměřených na téma Češi ve světě, vydává Mezinárodní český klub již od roku 1990 také časopis Český dialog, nyní na webové stránce www.cesky-dialog.net. Zde najdete více o činnosti klubu i o krajanech ze všech částí světa, nejen z USA či Austrálie. Jsme též producenty dokumentárních filmů z cyklu *České kořeny*, jejichž první dva díly odvysílala ČT, třetí díl se dokončuje. Více na www.ceskekoreny.cz